

Tilinpäätös 2021

Sisällysluettelo

1.	Toimintakertomus 2021.....	4
1.1	Toiminta ja talous.....	4
1.1.1	Kuntayhtymän johtajan katsaus	4
1.1.2	Hallinto	6
1.1.3	Henkilöstö	9
1.1.4	Asiakastyytyväisyys	11
1.1.5	Olenaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen.....	11
1.2	Selonteko sisäisestä valvonnasta	11
1.2.1	Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen.....	12
1.2.2	Tavoitteiden toteutuminen, varojenkäytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus.....	12
1.2.3	Riskienhallinta	13
1.2.4	Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta	13
1.2.5	Sopimustoiminta	13
1.2.6	Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	14
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen	14
1.3.1	Tuloslaskelma ja tunnusluvut.....	15
1.3.2	Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoteen talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä	16
1.3.3	Toiminnan rahoitus	16
1.4	Rahoitusasema ja sen muutokset	17
1.5	Kuntayhtymän kokonaistulot ja -menot	19
1.6	Tilikauden tuloksen käsittely.....	20
2.	Talousarvion toteutuminen	20
2.1	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen tulosalueittain	22
2.1.1	Hallinto- ja tukipalvelut.....	22
2.1.2	Sosiaalipalvelut	25
2.1.3	Ikäihmisten palvelut.....	32
2.1.4	Terveyspalvelut	39
2.1.5	Investoinnit	45
2.2	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	46
2.2.1	Käyttötalouden toteutuminen tulosalueittain.....	46
2.2.2	Jäsenkuntaosuudet	47
2.2.3	Tuloslaskelman toteutuminen	48
2.2.4	Investointiosan toteutuminen	49
2.2.5	Rahoitusosan toteutuminen	50
3.	Tilinpäätöslaskelmat	51
3.1	Tuloslaskelma.....	51
3.2	Rahoituslaskelma	52
3.3	Maksuvalmius	52

3.4	Tase	53
4.	Liitetiedot.....	55
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	55
4.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	56
4.2.1	Toimintatuotot tulosalueittain.....	56
4.2.2	Toimintakulut tulosalueittain.....	57
4.2.3	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	58
4.2.4	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta tilinpäätöksessä.....	60
4.3	Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot.....	60
4.3.1	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät.....	60
4.3.2	Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti.....	60
4.3.3	Oman pääoman erittely	63
4.3.4	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	63
4.4	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot.....	64
4.4.1	Henkilöstön lukumäärä 31.12.	64
4.4.2	Tilikauden henkilöstökulut.....	64
4.4.3	Tilintarkastajan palkkiot.....	64
4.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	65
4.5.1	Leasingvastuiden yhteismäärä	65
4.5.2	Vastuusitoumukset	65
5.	Tilinpäätöksen allekirjoitukset	66
5.1	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	66
5.2	Tilinpäätösmerkintä	67
6.	Luettelot ja selvitykset	68
6.1	Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	68
6.2	Selvitys kirjanpidon säilytyksestä.....	68
7.	Tilasto-osa.....	69
7.1	Palvelujen käyttö jäsenkunnittain ja tehtävittäin 2016–2021.....	69
7.1	Suoritehinnat 2016–2021 tehtävittäin.....	72
7.2	Jäsenkuntien kuntaosuuksien menokehitys 2016–2021	73
7.3	Yhteenvedo sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vuodelta 2021/ Ikäihmisten palvelut	75
7.4	Yhteenvedo sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta vuodelta 2021/ Tukipalvelut, keittiöt ja terveyspalvelut.....	78
7.5	Yhteenvedo sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vuodelta 2021/ Sosiaalipalvelut.....	80

1. Toimintakertomus 2021

1.1 Toiminta ja talous

1.1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

COVID-19-koronaviruspandemia on edelleen vuoden 2021 ajan vaikuttanut Kuntayhtymä Kaksineuvoisen toimintaan. Terveyspalvelussa se on näkynyt laajamittaisena koronarokotusten ja näyttötoimen toteutuksena, jäljitystyönä ja erityisjärjestelyinä avoterveydenhuollon, avosairaanhoidon, kotisairaalan ja sairaalaosaston toiminnassa. Pandemiatilanne on vaikuttanut myös muihin palveluihin ja toimintoihin muun muassa aiheuttaen tarvetta toiminnan tehostamiseen, etätyön ja etävastaanottojen organisoimiseen sekä yleisesti terveysturvallisten toimintatapojen varmistamiseen kaikissa yksiköissä ja toiminoissa. Vuoden 2021 aikana pandemiatilanteessa oli muutamia huippuja ja joulukuusta muodostui Kuntayhtymän kiireisin kuukausi tilanteen siihenastisessa hoidossa.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen tulos vuodelta 2021 on 225 926,85 euroa alijäämäinen. Alijäämä katetaan edellisten vuosien ylijäämä/alijäämä tililtä. Kuntayhtymän tuotot vuonna 2021 olivat 84 972 164,90 € (toteuma 103,50 %), josta maksutuottojen toteuma oli 4 754 795,75 euroa 105,80 %. Vuoden 2021 menot olivat 85 070 311,71 euroa (toteuma 103,8 %).

Kuntayhtymä Kaksineuvoinen haki jäsenkuntiansa valtuuttamana valtion COVID-19 -koronaviruspandemian hoitoon myöntämät avustukset, joita ajalta 1.1.–31.8.2021 myönnettiin 1 344 810,00 € ja ajalta 1.9.–31.12.2021 haettiin 457 724,00 €. Tilinpäätöksessä 2021 myönnetty ja haetut valtionavustukset on kohdennettu niiden perusteena olevia kuluja vastaaville kustannuspaikoille.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen vuoden 2021 menojen ylittyminen on aiheutunut pääosin COVID-19-koronaviruspandemian aiheuttamista kuluista. Tämän lisäksi ylitystä tapahtui ikäihmisten palveluissa. Sen henkilöstökulujen ylittymisen perusteena olivat sairauspoissaoloista ja korvaavasta työstä aiheutuneet sijaiskustannukset, kahden yöhoitajan palkkakustannukset Pihlajapirtin väistötiloissa toimimisen ajalta sekä Mäki-Kevarin henkilöstömitoituksen vahvistamisen aiheuttamat kustannukset, jotka aiheutuivat Kaupinkodin lakkauttamiseen liittyneestä kahden lisäpaikan tilapäisestä tarpeesta. Lisäksi ikäihmisten palvelujen budjetista puuttui vuoden 2021 talousarviosta epähuomiossa pois jääneen yhden asiakasohjaajan palkkakustannukset sekä kahden psykiatrisen sairaanhoitajan palkkakustannukset, jotka oli varattu sosiaalipalvelujen talousarvioon.

Asiaksmaksulaki uudistui osittain 1.7.2021 alkaen. Sosiaalipalveluissa lakimuutos kohdistui mielenterveyskuntoutujien ja vammaisten asumispalvelujen tuottoihin, mutta muutoksen vaikutus oli vähäinen. Ikäihmisten palvelujen osalta kotihoidon asiakkaiden maksut ja samalla tuotot alenivat. Tehostetun palveluasumisen osalta vaikutus tuottoihin oli vähäisempi. Muutoksesta huolimatta ikäihmisten palvelujen tuotot ylittivät vuoden 2021 talousarvion. Terveyspalveluissa hoitajan vastaanotot muuttuivat 1.7.2021 alkaen maksuttomiksi, mikä alensi maksutuottoja.

Yhtymähallitus on 17.8.2021 hyväksynyt vuosina 2020–2021 toimineen talouden tasapainottamistiryhmän loppuraportin. Raporttiin on sisällytetty myös vuodelle 2022 suunnattuja tasapainottamistoimenpiteitä.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen toimintojen kehittäminen on koronaviruspandemiasta huolimatta jatkunut tiiviinä vuoden 2021 aikana. Sosiaalipalveluissa on jatkettu KANTA-arkistoon siirtymisen mahdollistavaa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin koordinoimaa maakunnallista SosiaaliLifeCare asiakastieto-

järjestelmän käyttöönottoa. Lapsi- ja perhepalveluissa on toteutettu paikallisesti ehkäisevän ja varhaisen tuen palvelumuotojen kehittämistä ja osallistuttu perhekeskustyön kehittämiseen. Tämän lisäksi on osallistuttu kansallisesti yhteistyöaluittain organisoituvaan lastensuojelupalveluja kehittävään MONNI-hankkeen sekä THL:n koordinoimaan, lastensuojelun sosiaalityön ja sijaishuollon valvonnan toimintamuotoja kehittävään Kysy ja kuuntele -hankkeeseen. Lapsiperheiden sosiaalityössä ja perhetyössä on toteutettu yhteistyössä Tulevaisuuden sote-keskus-hankkeen kanssa palvelutarpeen arviointiprosessiin ja perhetyön palvelukarttaan liittyvä kehittämisspilotti. Työikäisten palveluissa on otettu käyttöön uusi asiakas- ja palveluohjauksen malli ja kehitetty mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden palvelukokonaisuutta. Yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan talous- ja velkaneuvonnan kanssa on osallistuttu Oikeusministeriön hallinnoimaan Ennakoiva talousneuvonta -hankkeeseen, mihin liittyen on käynnistetty Talousneuvola-toiminta. Työllistymistä edistävien palvelujen kuntouttavassa työtoiminnassa on vakiinnutettu ryhmämuotoiset toiminnot osaksi palvelukokonaisuutta yhteistyössä päivätoiminta MieliPaikan ja Järviläkeuden kansalaisopiston kanssa. Vammaispalveluissa on otettu käyttöön tuetun asumisen toimintamalli (TUPA). Sitä voidaan käyttää myös henkilökohtaisen avun vaihtoehtona.

Ikäihmisten palvelujen rakennetta on edelleen kehitetty valtakunnallisen laatusuosituksen linjausten mukaisesti. Palvelurakenteen painopiste on pyritty siirtämään ennaltaehkäiseviin palveluihin, kotihoitoa tukevien palvelumuotojen kehittämiseen, perhehoidon kehittämiseen ja omaishoidon tukemiseen. Omaishoidontuen saajien määrä on kasvanut vuoden 2021 aikana lähes kolmellakymmenellä asiakkaalla ja myös omaishoidontuen saajien hoitoisuus on kasvanut. Omaishoitajia on tuettu heille suunnatuin palveluin. Perhehoito täydentää osaltaan palveluvalikoimaa ja uusien perhehoitajien valmennusta on jatkettu. Tällä hetkellä Kuntayhtymän alueella toimii lyhytaikaista ympärivuorokautista perhehoitoa tarjoava perhekoti ja seitsemän kiertävää perhehoitajaa. Kotihoito toteutuu koko alueella 24/7. Kotihoidon asiakkaiden määrän pysyi vuoden 2021 aikana lähes ennallaan. Kotihoidon asiakkaiden hoidon tarve oli kuitenkin melko suurta ja osa kotihoidon asiakkaista oli hoitoisuudeltaan verrattavissa tehostetun palveluasumisen asukkaisiin. Kotihoidossa on syksyn 2021 aikana otettu käyttöön vastuulääkäripalvelu, jonka avulla pyritään vahvistamaan kotihoitoasiakkaiden lääkäripalvelujen saatavuutta ja henkilökunnan lääkärin konsultaatiomahdollisuuksia. Kotihoidossa on vuonna 2020 otettu käyttöön etähoitolaitteet ja etäkäyntien toteutusta on tehostettu edelleen vuonna 2021. Myös lääkerobotit ja koneellinen lääkkeenjako ovat käytössä. Tehostetun palveluasumisen yksiköissä on vuoden aikana kehitetty muun muassa vastuuhoitajuutta ja otettu käyttöön toimintamalleja, joiden avulla pyritään ymmärtämään asukkaiden elämäntarinaa aikaisempaa paremmin. Arviointi ja vuorohoidon osalta kehittämiskohteena on ollut Artturintuvan ja Päkintuvan toimintojen kehittäminen ja yhtenäistäminen. Näiden toimintojen käyttöönotto jatkuu edelleen vuonna 2022.

Avoterveydenhuollossa on jatkettu perhekeskustyön kehittämistä ja saatettu valmiiksi lastenneuvolan perehdytysopas. Kolme terveydenhoitajaa on aloittanut IPC- menetelmäohjaajakoulutuksen vuoden 2021 aikana. IPC on masennusoireiden ehkäisyyn ja hoitoon suunnattu menetelmä, jota käytetään muun muassa kouluympäristössä. Sairaalaosaston matalamman kuormituksen, osaston suoritehinnan ja taloudellisen säästöpaineen vuoksi sairaalaosaston paikkamäärää on päätetty laskea neljästäkymmenestä kolmeenkymmeneenkuuteen paikkaan ja samalla on määritelty osaston henkilöstömitoitukseksi 0,78. Tämä on henkilöstön osalta tarkoittanut neljän toimen vähennystä, mikä on pystytty toteuttamaan ilman irtisanomisia. Osaston keskimääräinen kuormitus on ollut 84,6 %. Kotisairaala on aloittanut 1.4.2021 pilottina ALISA-toiminnan eli arvioivan liikkuvan sairaalan, jonka tarkoituksena on välttää osastolta hiljattain kotiutuneiden ns. pyöröovisyndrooma, välttää epätarkoituksenmukaisia päivystyskäynnejä, nopeuttaa hoidon aloitusta ja varmistaa, että potilas hoidetaan tarkoituksenmukaisessa paikassa, ilman turhia siirtoja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön saatavuus on yleisesti heikentynyt vuoden 2021 aikana ja tämä on ollut nähtävissä useiden ammattiryhmien kohdalla myös Kuntayhtymä Kaksineuvoisen alueella.

Erityisesti on vaikeutunut työntekijöiden saatavuus määräaikaisiin sijaisuuksiin kaikissa palveluissa. Kuntayhtymässä onkin vuoden 2021 aikana enenevässä määrin palkattu sijaisuuksissa toimivaa henkilöstöä toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin ja käynnistetty yhteistyössä Koulutuskuntayhtymä Sedun kanssa lähihoitajan oppisopimuskoulutus. Myös rekrytointiprosessia on uudistettu ja kiinnitetty huomiota uusien työntekijöiden organisaatioon sitouttamiseen muun muassa ottamalla käyttöön mentoointi toimintamalli.

Kauhavan hyvinvointikeskus Oy:n Uuden Kauhavan hyvinvointikeskuksen rakentaminen on edennyt sille asetetun suunnitelman ja aikataulun mukaisesti.

Eduskunta on 23.6.2021 hyväksynyt hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön. Sen myötä vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy 1.1.2023 alkaen kunnilta hyvinvointialueille. Uudistuksen myötä muodostuvat hyvinvointialueet ovat itsehallinnollisia alueita, jotka vastaavat sekä sosiaali- ja terveystalouden, että pelastustoimen järjestämisestä.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelun käynnistyminen on vuoden 2021 aikana ja etenkin sen toisella vuosipuoliskolla heijastunut myös Kuntayhtymä Kaksineuvoisen toimintaan. Valmistelu on sijoittunut Väliaikaisen valmistelitoimielimen (VATE), sen alaisuudessa toimivien jaostojen, jaosten ja eri työryhmien jäsenyydessä Kuntayhtymän edustajina toimivien henkilöiden työaikaan niin kokouksiin osallistumisena, kuin erilaisen siirtyviä toimintoja koskevien tietojen kokoamisena ja siirtämisenä hyvinvointialueen valmisteluun. Erityisen tiiviinä valmistelu on vuoden 2021 aikana käynnistynyt ICT-, talous- ja henkilöstöjaostojen osalta. ICT-palveluissa Kuntayhtymä Kaksineuvoisen ja Järvi-Pohjanmaan perusturva ovat yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa toteuttaneet pilottia, jonka tarkoituksena on luoda toimintamalli, jolla kaikkien alueiden ICT-palvelut tullaan siirtämään hyvinvointialueelle.

1.1.2 Hallinto

Kuntayhtymän toimielimiä ovat yhtymäkokous, yhtymähallitus, yksilöjaosto ja tarkastuslautakunta.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen perussopimuksen mukaan yhtymäkokous kutsutaan koolle, mikäli osakuntien valtuustojen kuntayhtymää koskevat päätökset eivät ole yhtäpitäviä. Yhtymähallitus vastaa kuntayhtymän hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Kuntayhtymän palvelutuotanto on jaettu tulosalueisiin, tulosityksiköihin ja tehtäviin. Kuntayhtymän operatiivisena johtajana toimii kuntayhtymän johtaja.

1.1.2.1 Yhtymähallitus

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa edustaa yhtymähallitus, jossa on kaksitoista jäsentä. Jäsenkuntien kunnanvaltuustot valitsevat toimikaudekseen kerrallaan kuntayhtymän yhtymähallituksen jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet (suluissa). Kauhavan kaupunki valitsee yhtymähallitukseen kahdeksan (8) jäsentä ja Evijärven kunta neljä (4). Vuoden 2021 aikana Evijärven yksi varsinainen paikka on ollut täyttämättä, koska Evijärven kunta ei ole valinnut neljättä jäsentä.

Tilikauden aikana yhtymähallituksen kokoonpano on ajalla 1.1. - 31.8.2021 ollut:

Kauhavan kaupunki	Matias Peltonen (Marja-Leena Korpimäki)
	Mika Kankaansyrjä (Anastasia Budde)
	Heikki Korkealaakso (Tiina Roumio)

Marita Mattila (Tuula Mäki-Fränti)
Harri Ojanperä (Seppo Malmi)
Jussi Pahkajärvi (Erkki Loukola)
Timo Renko (Päivi Kangas)
Niina Övermark (Marita Kunnari)

Evijärven kunta Juha Alkio (Jari Anttikoski)
Terhi Kultalahti (Alina Lehto)
Ulla Lassila (Petteri Laukkonen)

Ajalla 1.9. - 31.12.2021 yhtymähallituksen kokoonpano on ollut:

Kauhavan kaupunki Emma Kivikangas (Matias Peltonen)
Heikki Korkealaakso (Ville Virrankoski)
Hanna-Liisa Malmi (Mira Mäki-Haapoja)
Seppo Malmi (Harri Ojanperä)
Marita Mattila (Marita Kunnari)
Heli Mäki (Emmi Niva)
Esa Puronvarsi (Risto Mattila)
Timo Renko (Tiina Ala-Rantala)

Evijärven kunta Alina Lehto (Mirva Pietilä)
Terhi Kultalahti (Minja Keto)
Antti Ahopelto (Jani Takamaa)
Esko Ahonen (Sebastian Mäkelä)

Yhtymähallituksen puheenjohtajana on ajalla 1.1. - 31.8.2021 toiminut Jussi Pahkajärvi ja varapuheenjohtajana Juha Alkio. Ajalla 1.9. - 31.12.2021 puheenjohtajana on toiminut Marita Mattila ja varapuheenjohtajana Terhi Kultalahti.

Esittelijänä yhtymähallituksen kokouksessa toimii kuntayhtymän johtaja. Yhtymähallitus kokoontui toimintavuoden aikana 12 kertaa käsittelemään yhteensä 150 asiaa.

1.1.2.2 Yksilöjaosto

Yksilöjaosto toimii sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä tarkoitettuna monijäsenenä toimieli-
menä, jonka tehtävänä on yksilön oikeusturvan takaaminen. Yksilöjaoston muodostaa yhtymähallituk-
sen valitsevat viisi (5) jäsentä. Perussopimuksessa ei ole otettu kantaa paikkojen jakautumiseen jäsen-
kuntien kesken, koska kyseessä ei ole poliittinen toimielin. Yksilöjaoston jäseninä ovat tilikaudella ajalla
1.1.–31.8.2021 toimineet:

Heikki Korkealaakso (Tiina Roumio)
Juha Alkio (Jari Anttikoski)
Matias Peltonen (Marja-Leena Korpimäki)
Timo Renko (Päivi Kangas)
Marita Mattila (Terhi Kultalahti)

Ajalla 1.9.–31.12.2021 yksilöjaoston jäseninä ovat toimineet:

Heikki Korkealaakso (Emma Kivikangas)
Timo Renko (Esa Puronvarsi)

Seppo Malmi (Heli Mäki)
Terhi Kultalahti (Antti Ahopelto)
Alina Lehto (Esko Ahonen)

Yksilöjaoston esittelijänä toimii sosiaalipalvelujen johtaja. Yksilöjaosto kokoontui kertomusvuoden aikana 5 kertaa käsitellen 21 asiaa.

1.1.2.3 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja

Kuntayhtymän hallinnon ja talouden ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti. Tarkastuslautakunnan muodostaa jäsenkuntien kunnanvaltuustojen valitsemat kuusi jäsentä. Kauhavan kaupunki valitsee neljä (4) jäsentä ja Evijärven kunta kaksi (2) jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Tarkastuslautakunnan jäseninä ovat tilikauden aikana ajalla 1.1.–31.8. 2021 toimineet:

Kauhava Vesa Autio (Kari-Veli Mäkelä)
Taina Huhtala (Sirpa Kyyriäinen)
Jan-Erik Sandvik (Arto Rinne)
Aulikki Salo (Anna-Leena Ritala)

Evijärvi Lauri Koivukangas (Ulla Lassila)
Heli Saari (Aapo Kirsilä)

Ajalla 1.9. – 31.12.2021 tarkastuslautakunnan jäseninä ovat toimineet:

Kauhava Tanja Malinen (Tapani Tuominen)
Kari-Veli Mäkelä (Kati Lampinen)
Jyri Poltto (Sini Huhtala)
Aulikki Salo (Juhani Haukkala)

Evijärvi Emma Katajamäki (Antti Perkkalainen)
Pauli Hanhikoski (Ulla Linturinne)

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana on ajalla 1.1.–30.8.2021 toiminut Aulikki Salo ja varapuheenjohtajana Lauri Koivukangas. Ajalla 1.9.–31.12. 2021 tarkastuslautakunnan puheenjohtajana on toiminut Aulikki Salo ja varapuheenjohtajana Emma Katajamäki.

Tarkastuslautakunta kokoontui tilivuoden aikana 6 kertaa.

Kauhavan kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan ehdotuksesta yhtymähallituksen toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan, joka toimii tehtävässään virkavastuulla. Kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastajaksi on vuosille 2017–2021 valittu JHTT-yhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Vuonna 2021 vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Emma Paananen.

1.1.2.4 Johtoryhmä

Kuntayhtymän johtaja, tulosaluejohtajat kuuluivat hallintosäännön 7 §:n mukaan vuonna 2021 kuntayhtymän johtoryhmään. Johtoryhmän puheenjohtajana toimi kuntayhtymän johtaja ja sihteerinä johdon sihteeri. Lisäksi tiedottaja on mukana johtoryhmän kokouksissa.

Johtoryhmän jäsenet:

Kuntayhtymän johtaja	Piia Kujala ajalla 1.1.–31.8.2021, Eija Ala-Toppari-Peltola 1.9.2021 alkaen
Sosiaalipalvelujohtaja	Eija Ala-Toppari-Peltola ajalla 1.1.–1.8.2021, Terhi Järvi (vs.) 1.9.2021 alkaen
Johtava ylilääkäri	Heidi Ojala
Ikäihmisten palvelualueen johtaja	Katri Nikkola
Hoitotyön johtaja	Johanna Heino

Johtoryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana 31 kertaa.

1.1.3 Henkilöstö

Kuntayhtymä julkaisee erillisen henkilöstökertomuksen, jossa henkilöstövoimavarojen kokonaisuutta on avattu yksityiskohtaisemmin. Toimintakertomuksessa on henkilöstöasioiden osalta käsitelty vain pääkohdat.

Kuntayhtymän palveluksessa oli 31.12.2021 yhteensä 589 vakituista henkilöä, joista kokoaikaisia oli 450 ja osa-aikaisia 139. Määräaikaisia oli yhteensä 124 henkilöä, joista kokoaikaisia 91, osa-aikaisia 33. Työllistettyjä henkilöitä oli 5. Yhteensä palveluksessa 31.12.2021 oli 718 henkilöä. Vuonna 2021 henkilöstön määrä henkilötyövuosina oli 647,62 (2020: 651,7; 2019: 661,9 henkilötyövuotta). Henkilöstömenot olivat yhteensä 32 040 039,36 €.

1.1.3.1 Henkilöstö tulosalueittain 31.12.2021

2021	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Osuus
Hallinto- ja tukipalvelut	63	9	72	
Sosiaalipalvelut	93	22	115	
Ikäihmisten palvelut	291	68	359	
Terveyspalvelut	142	25	167	
Yhteensä	589	124	713	
2020	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Osuus
Hallinto- ja tukipalvelut	64	13	77	10,1 %
Sosiaalipalvelut	97	24	121	15,9 %
Ikäihmisten palvelut	294	90	384	50,5 %
Terveyspalvelut	147	31	178	23,4 %
Yhteensä	602	158	760	100,0 %

2019	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Osuus
Hallinto- ja tukipalvelut	63	12	75	10,1 %
Sosiaalipalvelut	86	26	112	15,1 %
Ikäihmisten palvelut	294	73	367	49,3 %
Terveyspalvelut	160	30	190	25,5 %
Yhteensä	603	141	744	100,0 %

1.1.3.2 Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä vuonna 2021 oli 15.039 (2020: 14 086; 2019: 14 353) kalenteripäivää, jonka lisäksi oli tapaturmapäiviä yhteensä 438 (2020: 230, 2019: 880) kalenteripäivää. Sairauspoissaolot olivat keskimäärin 23,2 (2020: 21,6; 2019: 21,7) kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Työntekijää kohden sairauspoissaolot olivat 20,95 kalenteripäivää/työntekijä.

Sairauspoissaolojen määrää on vuonna 2021 kasvanut, mihin on osaltaan vaikuttanut myös COVID-19-koronavirusopandemia. Varhaisen puuttumisen ja korvaavan työn toimintamallit ovat olleet aktiivisesti käytössä. Vuoden 2021 aikana korvaavassa työssä oli yhteensä 30 (2020: 28) työntekijää, yhteensä 1 222 (2020: 1 558) päivää. Myös yhteistyö työterveyshuollon kanssa on ollut tiivistä.

1.1.3.3 Henkilökunnan täydennyskoulutus ja muu koulutus

Koko henkilöstön täydennyskoulutusta toteutui 1087 päivää (2020: 767; 2019: 832) ja muuta koulutusta 161 päivää (2020: 172; 2019: 259). Koronaviruspandemiasta johtuen koulutuksiin osallistuttiin pääsääntöisesti etäyhteyksin.

1.1.3.4 Läheltä piti- ja vaaratilanneilmoitukset

Henkilökunta on tehnyt vaara- tai uhkatilanteista haitallisten prosessien seurantajärjestelmän (HaiPro) kautta ilmoituksia potilasturvallisuus-, työturvallisuus- ja tietoturvaongelmista. HaiPro -ilmoituksia seurattiin systemaattisesti vuoden 2021 aikana. Ilmoitukset käsitellään yksiköissä, tulosalueella tai työsuojeluorganisaatiossa. Esimiehet ja/tai muu taho on käsitellyt ilmoitukset ja tehnyt tarvittavia toimenpiteitä. Kokonaisuudessa ilmoituksia tehtiin vuoden 2021 aikana 841 kpl. Tietoturvaongelmista johtuvia ilmoituksia oli 53 kpl.

Potilasturvallisuusilmoituksia tehtiin 617 kpl. Näistä läheltä piti -tilanteita oli 111 kpl ja tapahtui potilaalle -tilanteita oli 506 kpl. Yleisin tapahtumatyyppi oli lääkehoitoon liittyvät haittatapahtumat 36,3 % Työturvallisuutta koskevia ilmoituksia tehtiin vuoden aikana 188 kpl, joista 12 oli läheltä piti -tilanteita, 60 työtaturmailmoituksia ja 97 uhka-/väkivaltatilanneilmoituksia (51,6 %). Veritaturmailmoituksia tehtiin kolme kappaletta. Muita syitä olivat mm. äkillinen psyykinen tai fyysinen kuormittuminen (17,6 %), putoaminen, kaatuminen, kompastuminen tai liukastuminen (11,2 %) ja pisto, viilto, hankauma tai leikkautuminen (9 %). Aiempaan verrattuna HaiPro-ilmoitusten määrä on vähentynyt. Ainoastaan tietoturvailmoitukset ovat lisääntyneet ja muut ilmoitustyyppit ovat vähentyneet.

1.1.3.5 Tyhy-toiminta

Työhyvinvoinnin tukemiseen on panostettu koko toimintavuoden ajan. Myös yhteistyötä työterveyshuollon kanssa on kehitetty. Varhaisen tuen -malli ja siihen liittyvä Aino Health Manager -työhyvinvointijohtamisen ohjelmisto on ollut käytössä koko vuoden ajan.

Korvaavan työn malli on aktiivisessa käytössä ja sen käyttö lisääntyy jatkuvasti. Työhyvinvoinnin tukemiseksi kuntayhtymässä on käytössä ePassi-järjestelmä työntekijöiden liikunta- ja kulttuuriharrastusten tukemiseen ja edun arvo oli toimintavuonna 100 euroa työntekijää kohden.

1.1.3.6 Työsuojelutoiminta

Työsuojelun toiminta on jatkunut aktiivisena. Työsuojelu on mukana yksiköiden arjessa ja kehittämis-työssä. Työntekijöiden henkiseen hyvinvointiin liittyen on tehty henkilöstölle kysely ja tulosten perusteella suunnitellaan koulutusta tukemaan työhyvinvointia. Työsuojelun jalkautuminen yksikköihin keskeytyi koronan takia.

Syksyllä 2021 toteutettiin työsuojeluvaltuutetun ja ensimmäisen varavaltuutetun vaali. Toisen varavaltuutetun tehtävä täytettiin tehtävään annetun suostumuksen perusteella.

1.1.4 Asiakastyytyväisyys

Asiakaspalautteiden keräämisen tavoitteena on saada tietoa Kuntayhtymä Kaksineuvoisen toiminnasta ja asiakkaiden tarpeista toimintojen ja palvelujen suhteen. Asiakkaat voivat jättää palautetta sähköisesti Kuntayhtymän verkkosivujen kautta jokaisesta yksiköstä. Lisäksi osassa yksiköissä on asiakaspalautelaa-tikko, johon voi jättää kirjallisen palautteen. Asiakkaat antavat palautetta myös puhelimitse ja sähkö-postitse yksiköiden esimiehille. Joissakin yksiköissä on toteutettu erillisiä asiakaspalautekyselyjä, joiden tulokset on raportoitu erikseen. Saatua asiakaspalautetta hyödynnetään palvelujen kehittämisessä.

Sähköisesti asiakaspalautetta voi antaa verkkosivujen kautta olevalla Qpro -asiakaspalauteportaalien kautta. Qpro on Etelä-Pohjanmaalla alueellisesti käytössä oleva asiakaspalautejärjestelmä. Qpro -järjestelmä soveltuu erityisesti terveydenhuollon yksiköiden asiakaspalautteiden keräämiseen, mutta sitä voidaan hyödyntää myös kuntayhtymän muissa toiminnoissa.

Kuntayhtymässä laaditaan erikseen asiakkuuskertomus vuodelta 2021. Siinä käydään tarkemmin läpi asiakkuuksia sekä toiminnan laatuun liittyviä tekijöitä ja toteutettua kehittämistyötä.

1.1.5 Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Olennaisia tapahtumia ei ole tilikauden päättymisen jälkeen todettu.

1.2 Selonteko sisäisestä valvonnasta

Yhtymähallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskien hallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäinen valvonta on ollut tavanomaista johtavien viranhaltijoiden ja kuntayhtymän johtajan suorittamaa valvontaa. Tulosalueet ovat arvioineet sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja riittävyttä yksiköissään. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ohjeistusta ja kontrolleja arvioidaan jatkuvasti ja ohjeistusta täsmennetään tarpeen mukaan. Kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt päivitetyn sisäisen valvonnan ohjeen 21.1.2020.

Tulosaluejohtajat ovat koostaneet raportit sisäisen valvonnan toteutumisesta tulosalueillaan. Tulosaluekohtaiset raportit ovat tilinpäätöksen liitteenä.

1.2.1 Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kuntayhtymän tehtävänä on perussopimuksen mukaan tuottaa kansanterveyslain ja sitä täydentävien lakien mukaiset terveydenhuollon palvelut sekä sosiaalihuoltolaissa ja sitä täydentävissä erityislaeissa tarkoitetut palvelut ja tukitoimenpiteet jäsenkuntien asukkaille. Hallintosääntö määrittelee päätöksentekoprosessia, viranhaltijoiden tehtäviä ja valtuuksia. Kaikessa toiminnassa on noudatettu lakeja ja niiden täytäntöönpanosta annettuja määräyksiä.

Vuoden 2021 aikana toiminnassa on noudatettu edellä mainittua lainsäädäntöä, valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita sekä kuntayhtymän sisäisiä ohjeita. Lisäksi päätöksenteossa on noudatettu hyvää hallintotapaa. Työntekijöille ja viranhaltijoille on määritelty toimenkuvat. Tilikauden aikana toimielinten tai viranhaltijoiden toimintaan ei ole kohdistunut kunnallisvalitusta, syytteen asettamista tai muuta oikeusseuraamusta. Asianajan palveluita ei ole käytetty. Käytössä on ollut Kuntaliiton lakiasiantuntijoiden konsultaatiomahdollisuus ja yksittäisissä erityislainsäädännön soveltamiseen liittyvissä tilanteissa on konsultoitu ko. substanssilainsäädäntöön perehtynyttä lakimiestä.

Rekrytointiprosessia ja työntekijöiden perehdytyksessä käytettyä toimintamallia on kehitetty. Kehityskeskusteluissa on käytössä organisaation yhteinen kehityskeskustelulomake. Kehityskeskustelut ovat toteutuneet koko organisaatiossa 75 %:sti. Esihenkilöt seuraavat tiiviisti työntekijöiden sairaspöissaoloja. Käytössä on varhaisen tuen malli sekä korvaava työn toimintamalli.

Tietohallinnon osalta noudatetaan sitä säätelevää lainsäädäntöä sekä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Kuntayhtymän omia ohjeistuksia. Tietoturvan osalta noudatetaan ajantasaista lainsäädäntöä ja ohjeistuksia. Lokiajoja tehdään säännöllisesti ja poikkeamiin puututaan. Kuntayhtymässä toimii tietoturvatyöryhmä.

1.2.2 Tavoitteiden toteutuminen, varojenkäytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Hallintosäännön mukaan raportointi yhtymähallitukselle tulee suorittaa neljännesvuosittain. Raportissa tulee antaa hallitukselle selvitys toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen toimintaraportit on laadittu ajallaan ja esitetty yhtymähallitukselle sekä jäsenkunnille. Koko vuoden raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

Kaikki esimiehet seuraavat taloutta, suoritetilannetta ja palveluihin pääsyä säännöllisesti yksiköstä riippuen viikoittain tai kuukausittain. Tulosaluejohtajien vastuulla on seurata tulosalueensa talouden toteumaa, suoritekertymää ja palveluihin pääsyn toteutumista sekä tehdä tarvittavia toimenpiteitä tavoitteiden toteuttamiseksi.

Yhtymähallitus on hyväksynyt ostolaskujen hyväksyjät eri kustannuspaikoille. Pääsääntöisesti ostolaskut hyväksyy tulosaluejohtaja tai kuntayhtymän johtaja. Yksiköiden esimiehet ja vastuuviranhaltijat toteuttavat laskujen tarkastamisen. Kuukausiraporttien avulla seurataan eri kustannuspaikkojen toteumaa sekä maksuja. Maksuliikenteen osalta maksettavan aineiston hyväksyy kaksi eri henkilöä.

Vuoden 2021 aikana on syntynyt kustannuksia COVID-19-koronaviruspandemian hoidosta. Jäsenkuntien valtuuttamana Kuntayhtymä Kaksineuvoinen on hakenut koronaviruspandemian hoitoon osoitetut valtionavustukset.

Varojenkäytön valvonta kuuluu jokaiselle esimiehelle oman yksikkönsä osalta. Varojen käytössä ei ole havaittu epäselvyyksiä.

1.2.3 Riskienhallinta

Kuntayhtymän omaisuusvakuutus, moottoriajoneuvovakuutukset, vastuu- ja keskeytysvakuutukset sekä hallinnon vastuuvakuutus on yhtymähallituksen päätöksen mukaisesti järjestetty If -vahinkovakuutusyhtiö Oy:ssä. Lakisääteinen tapaturmavakuutus on järjestetty keskinäinen vakuutusyhtiö LähiTapiolassa. Kuntayhtymällä on sopimus vakuutusmeklariliike Semita Oy:n kanssa. Semita Oy hoitaa pyydettyä vakuutusten kilpailutukset ja antaa neuvontaa ja opastusta vakuutusasioiden hoidossa.

Kuntayhtymän toiminnan kannalta merkittävimmät riskit liittyvät henkilöstöön sekä tietoliikenteeseen. Henkilöstön saatavuus on vuoden 2021 aikana heikentynyt yleisesti sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa ja tämä trendi on ollut havaittavissa myös Kuntayhtymä Kaksineuvoisessa. Erityisesti määräaikaisissa sijaisuuksissa käytettävän työvoiman saatavuus on vaikeutunut. Kuntayhtymä on reagoinut tilanteeseen muun muassa rekrytoimalla sijaisuuksissa toimivaa henkilöstöä toistaiseksi voimassa oleviin palvelussuhteisiin.

Tietojärjestelmien ja tietoliikenteen toimivuus ovat keskeisessä asemassa asiakasturvallisuudessa ja kuntayhtymän toiminnassa. Tietohallinnossa on selkeä henkilöstöriski, koska kuntayhtymässä on vain yksi päätoiminen tietohallinnon työntekijä (atk-käyttöpäällikkö). Hänen työparinaan toimii toinen henkilö oman työnsä ohella. Riskiä pienentää se, että tietohallintopalveluja ostetaan ulkopuolelta ja yhä enemmän käytetään maakunnan yhteisiä tietojärjestelmiä, joissa on maakuntatasoinen keskitetty järjestelmätuki.

ICT-palvelujen osalta yhteistyö Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa on tiivistynyt jo vuoden 2021 aikana. Tämän taustalla on ollut käynnistyvä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelu, joka edellyttää ICT-palvelujen osalta merkittäviä toimenpiteitä. Kuntayhtymä Kaksineuvoinen on toiminut Järvi-Pohjanmaan perusturvan ohella ICT-palveluja koskevan valmistelun pilottiorganisaationa, mihin liittyen on toteutettu ICT-palvelujen järjestämistä ja laitekantaa koskeva selvitys. Kokonaisuuteen on liittynyt valmistautuminen ICT-palvelujen liiketoimintasiirtoon Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin organisaatioon vuoden 2022 alkupuoliskolla.

1.2.4 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen hankinnat toteutetaan hankintaohjeen mukaan. Vuoden 2021 aikana on tehty useita kilpailutusprosesseja, joissa on tarvittaessa käytetty apuna asiantuntijapalveluita. Osittain palveluhankinnoissa tehdään asiakaskohtaisia sopimuksia. Tavara- ja materiaalihankinnat toteutuvat pääsääntöisesti Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarenkaan kautta.

Omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Tulosaluejohtajat ja viime kädessä kuntayhtymän johtaja vastaavat siitä, että hankinnat ovat hankintalain säännösten mukaisia.

1.2.5 Sopimustoiminta

Kuntayhtymän johtaja hyväksyy sopimukset, joiden taloudellinen tai muu merkitys ei ole sellainen, että asian yhtymähallituskäsittelyä on pidettävä tarpeellisena. Sopimusten valmistelusta vastaa viime kädessä kuntayhtymän johtaja. Tulosaluejohtajat omalta osaltaan valvovat sopimusehtojen noudattamista ja vanhentumisaikoja. Kuntayhtymän tekemillä sopimuksilla ei ole ollut sellaisia negatiivisia seuraamuksia, joita sopimusta tehdessä ei ole ennakoitu.

Vuoden 2021 viimeisen neljänneksen aikana on toteutettu Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelun edellyttämä sopimusten siirto Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin asianhallintajärjestelmään.

1.2.6 Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntayhtymän johdon ja esimiesten tehtävänä on varmistaa sisäisen valvonnan ja tarkastuksen riittävyys.

Sisäinen tarkastus on tilikauden aikana ollut tavanomaista johtavien viranhaltijoiden ja kuntayhtymän johtajan suorittamaa valvontaa. Tulosaluejohtajat ovat arvioineet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamista tulosalueillaan ja laatineet siitä yhteenvedon kuntayhtymän johtajalle.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kuntayhtymän toimintatuotot olivat vuonna 2021 yhteensä 84,9 miljoonaa euroa, josta kuntien vuoden 2021 toiminnasta kertyneet myyntituotot olivat 77,00 miljoonaa euroa. Toimintatuotot ilman kuntien maksuosuuksia olivat 1,9 miljoonaa euroa. Tuottoihin sisältyy valtion COVID-19-koronaviruspandemian perusteella maksamia avustuksia 1 802 534 euroa.

Toimintatuottojen talousarvion toteutumaprosentti oli 103,50 %. Toimintatuottojen ilman kuntien maksuosuuksia toteuma 126,88 %, mikä ylitti talousarvion 2 086 453,43 eurolla. Kuntien maksosuudet ylittivät kokonaisuudessa 1 018 333,64 euroa, edellisten vuosien ylijäämien 231 697,75 euron nollauksen jälkeen jäsenkuntien maksosuudet olivat 786 638,89 euroa suuremmat kuin talousarviossa ennakoitua.

Erikoissairaanhoidon osalta molempien jäsenkuntien talousarvio alittui, yhteensä 557 181 euroa. Eskoon kulut ylittivät 168 321,15 euroa. Ylitys kohdistui kokonaisuudessaan Kauhavan kaupungin maksu-osuuteen.

Toimintakulut olivat koko kuntayhtymän toiminnan osalta 85 070 311,74 euroa. Toimintakulujen toteutumaprosentti oli 103,80 %. Edellisvuonna (2020) toimintakulut olivat 84,15 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 32,0 miljoonaa euroa ja talousarvion toteutumaprosentti oli 103,9 %. Vuonna 2021 asiakaspalveluiden ostot olivat 36,6 miljoonaa euroa, talousarvion toteutumaprosentti oli 99,7 %. Asiakaspalveluihin sisältyvät erikoissairaanhoidon kulut olivat 36,6 miljoonaa euroa ja niiden toteutumaprosentti 99,7 %. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot olivat 2,9 miljoonaa euroa, mikä merkitsee talousarvion ylittymistä 29,0 prosentilla. Avustukset olivat 3,2 miljoonaa euroa ja ylittivät talousarvion 6,0 prosentilla. Muut toimintakulut olivat 1,9 miljoonaa euroa ja talousarvion toteuma oli 103,8 %.

1.3.1 Tuloslaskelma ja tunnusluvut

TULOSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT (1000 eur)			
	2021	2020	
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	77 047	78 250	
Maksutuotot	4 755	4 659	
Tuet ja avustukset	2 207	394	
Muut toimintatuotot	963	853	
TUOTOT YHTEENSÄ	84 972	84 156	
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-26 193	-25 692	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-4 726	-4 725	
Muut henkilösivukulut	-1 121	-1 122	
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot	-36 635	-36 957	
Palvelujen ostot	-8 391	-7 780	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-2 946	-2 648	
Avustukset	-3 199	-2 812	
Muut toimintakulut	-1 860	-2 273	
KULUT YHTEENSÄ	-85 070	-84 009	
TOIMINTAKATE	-98	148	
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT			
Korkotuotot	6	6	
Muut rahoitustuotot	8	7	
Korkokulut	-5	-7	
Muut rahoituskulut	0	-1	
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ	8	4	
VUOSIKATE	-90	152	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
Suunnitelman mukaiset poistot	-136	-147	
Yhteensä	-136	-147	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-226	5	
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/toimintakulut, %	99,9	100,2	
Vuosikate/poistot, %	-66,3	103,2	
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista			
= 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)			
Vuosikate prosenttia poistoista			
= 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset			

1.3.2 Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen tulos vuodelta 2021 on 225 926,85 euroa alijäämäinen. Alijäämä katetaan edellisten vuosien ylijäämä/alijäämä tililtä.

Kuntayhtymän palvelurakennetta ja toimintaa on määrätietoisesti uudistettu ja tehostettu viimeisten vuosien aikana. On kuitenkin huomioitava, että ikääntyvän väestön palvelutarve on kasvava. Toisaalta lasten ja perheiden palveluissa sekä vammaispalveluissa on huomattavissa palvelutarpeen kasvu. Lasten ja perheiden palveluiden kustannusrakennetta on pystytty madaltamaan kehittämällä ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluja.

Kuntayhtymän vuoden 2022 talousarvio on laadittu hyvin tiukaksi. Tammi- ja helmikuussa 2022 COVID-19-koronaviruspandemian aiheuttamat kustannukset ovat Omicron -variantin voimakkaan leviämisen seurauksena olleet erityisen korkeat. Pandemia on lisännyt merkittävästi myös Kuntayhtymän henkilöstön sairauspoissaoloja. COVID-19-koronaviruspandemian kustannusten kattaminen edellyttää valtion tukea edelleen vuonna 2022.

1.3.3 Toiminnan rahoitus

Kuntayhtymän investoinnit vuonna 2021 olivat 22 147,00 euroa. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta oli -112 240,87 euroa. Investoinnit katettiin omalla tulorahoituksella. Kassan riittävyys oli 44,02 päivää 31.12.2021.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (1000 EUR)

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (1000 EUR)			
	2021	2020	
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	-90	152	
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-22	-123	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			
Toiminnan ja investointien rahavirta	-112	30	
Rahoituksen rahavirta			
Edellisten tilikausien oikaisu			
Peruspääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varat			
Toimeksiantojen pääomat	1	-7	
Vaihto-omaisuuden muutos	70	-23	
Saamisten muutos	-1 395	5 880	
Korottomien velkojen muutos	-294	-129	
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-1 617	5 721	
Rahoituksen rahavirta	-1 617	5 721	
Rahavarojen muutos	-1 730	5 751	

Rahavarojen muutos taseesta	-1 730	5 751
Rahavarat 1.1.	10 274	4 523
Rahavarat 31.12.	8 544	10 274
Rahavarojen muutos taseesta	-1 730	5 751
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toimintakulut	-85 070	-84 009
Korkokulut	0	0
Investointimenot	-22	-123
Kassastamaksut tilikaudella	-85 093	-84 132
Rahavarat kauden lopussa	8 544	10 274
Kassan riittävyys (pv)	36,6	44,6
Investointien tulo-rahoitus, %	406,8	-124,0
Vaihto-omaisuus	14	84
Rahat ja pankkisaamiset	0	6
Lyhytaikaiset saamiset	3 116	1 772
Lyhytaikaiset velat	10 224	10 518
Quick ratio	0,3	0,8
Current ratio	0,3	0,8
Kassan riittävyys (pv)		
= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassastamaksut tilikaudella		
Investointien tulo-rahoitus, %		
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno		
Quick ratio		
= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)		
Current ratio		
= (Vaihto-omaisuus + Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)		

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kuntayhtymällä ei ole talousarvio- eikä kassalainoja.

TASE JA TUNNUSLUVUT (1000 EUR)

TASE JA TUNNUSLUVUT (1000 eur)				31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet		35	54	
	Muut pitkävaikutteiset menot		142	181	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä				176	235
Aineelliset hyödykkeet					
	Kiinteät rakennelmat ja laitteet		17	18	
	Koneet ja kalusto		190	244	
	Muut aineelliset hyödykkeet		2	2	
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä				209	265
Sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet		7	7	
Sijoitukset yhteensä				7	7
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ				392	506
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
	Valtion toimeksiantojen varat				
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ				0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
	Aineet ja tarvikkeet		14	84	
Vaihto-omaisuus yhteensä				14	84
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
	Muut saamiset		50		
Lyhytaikaiset saamiset					
	Myyntisaamiset		1 765	871	
	Muut saamiset		420	447	
	Siirtosaamiset		931	454	
	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		3 116	1 772	
Saamiset yhteensä				3 166	1 772
Rahoitusarvopaperit				0	4 000
Rahat ja pankkisaamiset				8 544	6 274
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ				11 724	12 129
VASTAAVAA YHTEENSÄ				12 116	12 635

		2021	2020
VASTATTAVAA			
		2021	2020
OMA PÄÄOMA			
	Peruspääoma	1 870	1 870
	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	226	221
	Tilikauden yli-/alijäämä	-226	5
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 870	2 096
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
	Valtion toimeksiantojen pääomat	22	21
	Lahjoitusrahastojen pääomat	0	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ		22	21
VIERAS PÄÄOMA			
	Lyhytaikainen vieras pääoma		
	Saadut ennakot	0	
	Ostovelat	4 411	4 189
	Muut velat	531	642
	Siirtovelat	5 282	5 050
	Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	10 224	9 881
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		10 224	10 518
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		12 116	12 635
TASEEN TUNNUSLUVUT			
	Omavaraisuusaste, %	15,4	16,6
	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,0	12,1
	Kertynyt ylijäämä 1000 eur	0	226
	Kertynyt ylijäämä, eur/asukas	0,00	12,22
	Asukasmäärä	18 777	18 495
	Omavaraisuusaste, %		
	= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)		
	/		
	(Koko pääoma - saadut ennakot)		
	Suhteellinen velkaantuneisuus, %		
	= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot		
	Kertynyt ylijäämä (alijäämä)		
	= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)		
	Kertynyt ylijäämä (alijäämä) eur/asukas		
	= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä))/		

1.5 Kuntayhtymän kokonaistulot ja -menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

KOKONAISTULOT JA -MENOT 1000 eur			
		2021	2020
TULOT			
Toiminta			
	Toimintatulot	84 972	84 156
	Korkotulot	6	6
	Muut rahoitustulot	8	7
	Toimintatuotot yhteensä	84 986	84 169
Investoinnit			
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
	Kokonaistulot yhteensä	84 986	84 169
MENOT			
Toiminta			
	Toimintakulut	-85 070	-84 009
	Korkokulut	-5	
	Muut rahoituskulut	0	0
	Toimintakulut yhteensä	-85 076	-84 009
Investoinnit			
	Investointimenot	-22	-123
	Investoinnit yhteensä	-22	-123
Rahoitustoiminta			
	Oman pääoman vähennykset	0	-589
	Kokonaismenot yhteensä	-85 098	-84 721
	Kokonaistulot - kokonaismenot	-112	-552
	Muut maksuvalmiuden muutokset	1 617	-5 721
	Rahavarojen muutos	-1 730	5 751
	Muut maksuvalm.muutokset - rahavarojen muutos	-112	30

1.6 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos osoittaa -225 926,85 euroa alijäämää.

Yhtymähallitus esittää, että tilikauden tulos siirretään edellisten vuosien ylijäämä/ alijäämä tilille.

2. Talousarvion toteutuminen

Yhtymähallitus on hyväksynyt kuntayhtymä Kaksineuvoisen vuoden 2021 talousarvion toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kokouksessaan 17.11.2020. Jäsenkuntien valtuustot ovat hyväksyneet kuntayhtymän talousarvion yhtymähallituksen esityksen mukaisena joulukuussa 2020.

Kuntayhtymän taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Käyttötalous yhteensä					
	TP 2020	TA 2021	TP2021	Poikkeama	Tot %
Toimintatuotot	84 156 165,23	82 099 085,00	84 972 164,90	2 873 079,90	103,50
Toimintakulut	84 008 661,76	81 974 585,00	85 070 311,74	3 095 726,74	103,78
TOIMINTAKATE	147 503,47	124 500,00	-98 146,84	-222 646,84	-78,83
Poistot ja arvonalentumiset	146 945,72	124 500,00	135 832,98	11 332,98	109,10

Kuntayhtymän toiminnan strategiset päämäärät ovat:

- Asiakslähtöiset, vaikuttavat ja laadukkaat palvelut
- Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
- Uudistuva ja innovatiivinen edelläkävijä

2.1 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen tulosalueittain

2.1.1 Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto- ja tukipalvelujen talousarvion 2021 toteutuminen

HALLINTO-JA TUKIPALVELUT				ERO	TOT%	Kasvu
	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP21/TA21	TA21	% TP2020
Oman toiminnan tuotot	401 559	374 000	366 236	-7 764	97,9	-8,8
Henkilöstökulut	3 108 795	2 349 214	3 173 669	824 455	135,1	2,1
Asiakaspalvelut	0	0	0	0		
Palvelujen ostot	1 784 987	1 903 539	1 755 502	-148 037	92,2	-1,7
Aineet ja tarvikkeet	639 968	606 250	592 606	-13 644	97,7	-7,4
Avustukset	285	0	0	0		
Muut toimintakulut	451 482	284 500	318 389	33 889	111,9	-29,5
Oman toiminnan kulut yhteensä	5 985 517	5 143 503	5 840 167	696 664	113,5	-2,4
OMAN TOIMINNAN KATE	-5 583 958	-4 769 503	-5 473 931	-704 428	114,8	-2,0
erityispalvelut				0		
Toimintakulut yhteensä	5 985 517	5 143 503	5 840 167	696 664	113,5	-2,4
Osuus yhteisistä kust.+poistot	26 755	22 800	28 778	5 978	126,2	7,6
Nettokulut	5 610 713	4 792 303	5 502 709	710 406	114,8	-1,9

Hallinto- ja tukipalvelujen tulosalueen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Henkilöstökulut ylittivät 824 455,00 €. Ylityksen perusteena on henkilöstökulujen ylittyminen tukipalveluissa, osin ennakoitua suurempien sairauspoissaolojen ja osin COVID-19-pandemian aiheuttamasta tarpeesta tehostaa siivouksen tasoa.

2.1.1.1 Hallinto- ja henkilöstöpalvelut

Hallinto- ja henkilöstöpalveluiden strategisena tavoitteena on ollut tukea henkilöstön työhyvinvointia ja tukea esihenkilöiden toimintaa sekä pyrkiä sairauspoissaolojen määrän alentamiseen. Jo toista vuotta jatkunut COVID-19-koronaviruspandemia ja samaan aikaan tapahtunut yleinen henkilöstön saatavuuden vaikeutuminen ovat muodostaneet merkittävän kuormitustekijän esihenkilöille ja henkilöstölle. Lakisääteiset palvelut ja pandemian aiheuttamat ylimääräiset velvoitteet on tästä huolimatta pystytty hoitamaan, missä suurimpana tekijänä on ollut henkilöstön sitoutuminen ja valmius venymiseen äkillisissä ja vaativissa tilanteissa. Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on vaihdellut kuukausittain vuoden aikana, mutta kokonaisuutena sairauspoissaolot ovat olleet edellisvuotta korkeammat.

Toimintavuoden aikana on edelleen panostettu esihenkilöiden tiedottamiseen ja yhteisiin kokoontumisiin. Koko vuoden jatkunut koronaviruspandemiatilanne on estänyt jo toivotut esihenkilöiden lähitapaamiset, mutta teams-etäyhteys on mahdollistanut yhteisen keskustelun. Varhaisen tuen toimintamallin dokumentointialustana toimiva Aino Health Manager –työhyvinvointijohtamisen ohjelmisto on ollut käytössä koko vuoden, samoin korvaavan työn toimintamalli. Myös rekrytointiprosessia ja uusien työntekijöiden perehdytysprosessia on kehitetty.

Sairaspoissaolot olivat toimintavuonna 2021 23,2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi ja 20,95 kalenteripäivää/työntekijä. Korvaava työtä on käytetty yhteensä 1 222 kalenteripäivää toimintavuoden aikana.

Yhtymähallitus on seurannut toiminnan ja talouden kehitystä talousarviovuoden aikana kuukausittain toimitetuilla talousraporteilla. Talouden kehityksestä on raportoitu jäsenkunnille hallintosäännön aika-
taulun mukaisesti osavuosikatsauksissa sekä kuukausittain talousraporteilla.

2.1.1.2 Ravitsemushuolto

Ravitsemispalvelut ovat osa tukipalvelujen tulosityksikköä. Ravitsemispalveluja tuotettiin Kuntayhtymän omiana toimintana Kauhavan ja Evijärven keittiöillä. Ravitsemispalvelujen tavoitteena oli tuottaa ravitsemussuositusten mukaiset ja maukkaat ravintohuollon palvelut Kuntayhtymä Kaksineuvoisen asiakkaille. Keittiöt tarjoavat myös henkilöstöruokailun. Asiakasmäärissä on tapahtunut pieniä muutoksia. Evijärvellä päiväkoteihin menevät ruoat ovat vähentyneet, Kauhavalla lounasta on alettu toimittaa myös Kaitorannan asumispalveluyksikköön. Henkilöstöltä on vaadittu peruskoulutus ja osa heistä on osallistunut vuoden aikana täydennyskoulutuksiin. LEAN-koulutukseen osallistui keittiöiltä ruokapalvelupäällikkö sekä yksi ravitsemistyöntekijä. LEAN- osaamista on hyödynnetty palveluiden ja toiminnan sujuvuutta kehitettäessä. Asiakaspalautteita on pyritty keräämään aiempaa enemmän.

Evijärvellä ateriapalvelun ruoat menevät lämpimänä ja jaetaan 6 päivänä viikossa. Sunnuntain ruoka pakataan kylmänä ja jaetaan lauantaina. Yhteistyössä on tehty eri asiakasryhmien kanssa ja pyritty ottamaan huomioon heidän tarpeensa ja toiveensa mahdollisuuksien mukaan. Oma keittiötoiminta on kustannustehokasta. Elintarvikekustannukset olivat 1,80 € /ateria. Talousarviossa on toimintavuoden aikana pysytty kohtalaisesti. Henkilöstömenot ylittyivät henkilöstön poissaolojen vuoksi, joita on jouduttu täyttämään sijaisjärjestelyin toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Ravitsemushuollon toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021:

Tavoite/kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso/mittari	Toteuma 2021
Ravitsemissuosituksen mukaiset ateriat ja aikataulut	Yhteiset ruokalistat	Ruokalistojen läpikäynti vuosittain	Toteutunut.
Ravitsemispalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti	Yhteneväiset käytännöt Kauhavan ja Evijärven keittiöillä	Mittarina toteutuneet elintarvikekustannukset/ateria Henkilöstöresurssi vastaa ateriamääriä	Elintarvikekustannukset 1,80 € /ateria. Toteutui. Toteutunut osittain. Poissaolot hankaloittaneet tilannetta.

2.1.1.3 Tukipalvelut

Tukipalvelut

Tukipalvelujen tulosityksikköön kuuluvat siivous-, väline- ja vaatehuolto, kiinteistöhuolto sekä keskusvarastotoiminta.

Siivous- ja vaatehuolto sekä välinehuolto

Siivous- ja vaatehuolto toimivat koko kuntayhtymän alueella. Korona on lisännyt työtä siivouspuolella merkittävästi vuoden aikana siivoustyön tehostamistarpeen vuoksi. Infektiopoliin siivous jatkettiin myös viikonloppuisin ja arkipyhiin. Siivouspalveluissa jatkettiin yksiköiden ottamista oman toiminnan piiriin siten, että Elinantuvan ja Helmirannan kotihoidon yksiköiden yleisten tilojen siivous siirtyi omaksi toiminnaksi toukokuusta alkaen. Siivoushuoltoa on myös kurittanut koronavuoden aikana merkittävät sairauspoissaolot, joihin on pyritty hakemaan ratkaisua kevyempiin työyksiköihin siirtymisellä hetkellisesti. Siivouspalveluissa aloitettiin myös oppisopimuskoulutusta.

Vaatehuollon osalta yhteistyö Seinäjoen Keskuspesulan kanssa on ollut toimivaa. Tekstiilikierto on sujuvaa ja turhaa varastointia on pystytty välttämään. Seinäjoen Keskuspesula Oy on ylimääräisessä yhtiökokouksessaan 15.12.2021 päättänyt keskuspesulan nimenmuutoksesta. Uusi nimi on Provina Tekstiilipalvelut - Textilservice Oy, yleisesti Provina.

Välinehuolto toimii kahden työntekijän voimin keskitetysti Kauhavan hyvinvointikeskuksessa. Vuoden aikana välineistöä on jouduttu hieman uusimaan. Konekanta välinehuollossa on todella vanhaa ja sitä on jouduttu huoltamaan sekä korjaamaan yli budjetoidun, jotta koneiden kanssa pärjättäisiin uuden hyvinvointikeskuksen valmistumiseen saakka. Lisäksi välinehuollossa on ollut opiskelijoita tutustumassa työhön.

Keskusvarasto

Keskusvarasto toimii koko kuntayhtymän alueella. Kuntayhtymä Kaksineuvoinen on mukana Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarenkaassa. Keskusvarasto hoitaa myös hoitotarvikejakelun jakelutoiminnan. Keskusvarastossa työt jatkuivat kiivaassa tahdissa koronasta johtuen suojainhankinnoilla, joita tehtiin EPSHP:n hankintakeskuksen kautta. Vuoden aikana alettiin valmistelemaan keskusvarastotoiminnan liikkeenluovutusta EPSHP:n toiminnaksi. Vuoden lopussa keskusvarastotoiminta omana toimintana lakkautettiin ja keskusvarastopalvelu ostetaan EPSHP:ltä vuoden 2022 alusta lähtien.

Kiinteistöhuolto

Kuntayhtymä Kaksineuvoisessa työskentelevät huoltomiehet huoltavat omien kiinteistöjen lisäksi kaikki apuvälineet, koneet ja laitteet, joita yksiköissä on käytössä. Apuvälineiden kuljetukset ja korjaukset ovat lisääntyneet huomattavasti. Kiinteistöhuollon tehtäviä on ollut myös paljon. Kiinteistöhuolto on toteuttanut myös ruokakuljetukset sairaalaosastolle, Iltakelloon ja joihinkin muihin yksiköihin. Lisäksi on hoidettu jätteiden ja pyykin kuljetuksia.

Tukipalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021:

Tavoite/kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso/mittari	Toteuma 2021
Siivoustyön toteutus yhteneväisten kriteerien mukaisesti	Ostopalveluista luovutaan Vastuualueet ja osaaaminen vastaavat tarvetta	Yhteneväiset mitoituskriteerit palveluyksiköissä Henkilöstön joustava siirtyminen pisteestä toiseen työpäivän aikana	Toteutunut osittain. Kehittämistyötä jatketaan. Toteutuu.
Vaatehuolto ja pesulapalvelutoiminta vastaavat tarvetta	Tekstiilikierto sujuvaa, ei varastointia Pesulakustannusten tasapuolinen jakaantuminen yksiköiden koon mukaisesti Tilaukikäytäntöjen yksinkertaistaminen	Mittarina pesulakustannusten väheneminen Tilauksen toimitus kohteeseen 1–3 päivän sisällä	Kustannukset vähentyneet n. 14 % Tilaukset saatu toimitettua 1–3 arkipäivän sisällä.

2.1.2 Sosiaalipalvelut

Yleistä

Sosiaalipalvelujen toiminta on vuonna 2021 edennyt sille asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Asiakaspalvelussa on Covid-19-tilanteen vuoksi siirrytty annettuja suosituksia noudattaen mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksiin ja asiakkaan kotiin vietyihin palveluihin. Myös henkilöstö on mahdollisuuksien mukaan hyödyntänyt etätyötä varotoimenpiteenä kansallisten suositusten mukaisesti.

Yhtymähallitus on 28.4.2020 tehnyt päätöksen sosiaalipalvelujen liittymisestä KANTA-arkistoon 1.1.2021 alkaen. Vuoden 2021 aikana on toteutettu SosiaaliLifeCare asiakastietojärjestelmän laajamittainen käyttöönotto, joka on toteutettu maakunnallisena yhteistyönä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hallinnoiman EP-sotti-hankkeen kautta. Käyttöönotto on edellyttänyt suurta työpanosta sosiaalityön kaikilla osa-alueilla ja työ tämän osalta jatkuu.

Etelä-Pohjanmaan sosiaaliasiamiestoiminta on maakunnallisena yhteistyönä organisoitu toteutettavaksi 1.1.2021 alkaen Seinäjoen ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivan sosiaalialanosaamiskeskus SONet

BOTNIA:n organisaatiossa. Aikaisemmin toiminnasta vastasi Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä. Vastaava järjestely on toteutettu Henkilökohtaisen avun keskuksen osalta 1.1.2021 alkaen, kun sen järjestämisvastuu on kuntien ja kuntayhtymien välisellä sopimuksella siirretty Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymältä Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöryhmälle. Sopimusten siirron osalta aloitteellisenä on ollut Eskoo.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki uudistui 1.7.2021 alkaen ja vaikutti jonkin verran asiakailta perittäviin asiakasmaksuihin liittyviin käytäntöihin lähinnä vammaisten henkilöiden asumispalveluiden ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen asiakasmaksujen osalta.

Eryteisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä on sosiaalipalveluissa näkynyt tulevan vuoden 2023 alusta aloittavan hyvinvointialueen valmistelu ja siihen liittyvä työskentely. Kuntayhtymän sosiaalipalveluista on laaja edustus erilaisissa valmisteluun liittyvissä työryhmissä, jotka aloittivat toimintansa loppuvuodesta 2021. Työryhmien työ jatkuu koko 2022 vuoden.

Sosiaalipalvelujen talousarvion toteutuminen

SOSIAALIPALVELUT		TP 2020	TA 2021	TP 2021	ERO TP21/TA21	TOT% TA2021	Kasvu % TP2020
Oman toiminnan tuotot		833 766	832 725	1 234 904	402 179	148,3	48,1
Henkilöstökulut		5 235 395	5 768 751	5 355 967	-412 784	92,8	2,3
Asiakaspalvelut		6 706 526	6 186 079	5 985 152	-200 927	96,8	-10,8
Palvelujen ostot		1 074 617	782 836	963 585	180 749	123,1	-10,3
Aineet ja tarvikkeet		171 840	141 720	152 352	10 632	107,5	-11,3
Avustukset		1 768 982	1 227 300	1 883 895	656 595	153,5	6,5
Muut toimintakulut		531 223	433 302	398 333	-34 969	91,9	-25,0
Oman toiminnan kulut yhteensä		15 488 584	14 539 988	14 739 284	199 296	101,4	-4,8
OMAN TOIMINNAN KATE		-14 654 818	-13 707 263	-13 504 380	964 911	98,5	-7,9
Erikoissairaanhoidon ja erityispalvelut		1 454 824	1 459 700	1 628 021	168 321	111,5	11,9
Toimintakulut yhteensä		16 943 408	15 999 688	16 367 305	367 617	102,3	-3,4
Osuus yhteisistä kust.+poistot		2 073 130	1 954 765	2 131 019	176 254	109	2,8
Nettokulut		18 182 772	17 121 728	17 263 420	141 692	101	-5,1

Sosiaalipalvelujen avustukset ovat ylittyneet 656 595 eurolla. Ylityksen perusteena on työmarkkinatuen kuntaosuuksiin kohdentunut COVID-19-koronaviruspandemian aikana määräaikaisen lainsäädännön perusteella pienyrityksille maksettu tuki.

Sosiaalipalvelujen nettokulut (kuntaosuudet) tehtävittäin

Tuhatta euroa	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	Muutos	Muutos
					TP20/TP21	%
Perheneuvola	366,90	409,53	428,71	398,69	-10,84	-2,72
Lastensuojelun sosiaali- ja perhet	1 293,70	1 433,60	1 503,55	1 359,07	-74,52	-5,48
Perhe- ja laitoshoido	2 545,40	2 624,89	2 423,50	2 228,70	-396,19	-17,78
Päihdepalvelut	67,80	42,59	85,49	35,06	-7,53	-21,48
Erityispalvelut	1 322,80	1 454,82	1 459,70	1 628,02	173,20	10,64
Mielenterveyskuntoutujien asumis- palvelut	1 639,50	1 503,21	1 428,00	1 305,31	-197,90	-15,16
Vammaisten asumispalvelut	4 184,80	4 492,10	4 330,53	4 438,42	-53,67	-1,21
Työ- ja päivätoiminta	1 176,00	1 138,26	1 213,34	1 205,74	67,48	5,60
Omaishoidontuki alle 65-v	325,00	342,41	315,20	364,10	21,69	5,96
Sosiaalityö ja muut tukitoimet (avustajien palkat)	2 884,20	2 894,72	2 164,97	2 758,39	-136,34	-4,94
Toimeentuloturva	123,60	89,07	158,00	81,38	-7,69	-9,45
Sosiaalityö ja työhönkuntoutus	638,20	599,23	762,64	627,86	28,63	4,56
Työmarkkinatuki	517,10	579,44	430,00	384,77	-194,66	-50,59
Työpaja Junkki / Kieppis	222,30	462,96	469,78	446,82	-16,14	-3,61
	17 307,30	18 066,83	17 173,39	17 262,34	-804,49	-4,66

2.1.2.1 Lapsi- ja perhepalvelut

Lapsi- ja perhepalvelujen työntekijätilanteessa on pidemmän hyvän jakson jälkeen tapahtunut notkahdus huonompaan. Syksyn 2021 ajan on jatkuvista rekrytoinneista huolimatta ollut täyttämättä sekä sosiaalityöntekijän virka että pitkäaikainen sijaisuus. Lisäksi toista puheterapeutin toimea ei ole saatu täyteen. Vajaus sosiaalityöntekijäresurssissa haastaa erityisesti lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun määräajoissa pysymistä.

Perheneuvolan vahva terapiaosaaminen on antanut lapsille ja nuorille mahdollisuuden saada terapiapalveluja perustason tarjoamana lähipalveluna, millä on samalla myönteinen vaikutus erikoissairaanhoidon kustannuksiin. Myös perhetyön terapiaosaaminen vahvistaa perustason palveluja. Lastensuojelulaitosten ostopalvelujen vaihtoehtona on jatkoehditetty perheille kotiinpäin tarjottavaa perhekuntoutusta, joka on tällä hetkellä perhekuntoutuksen pääasiallinen toteuttamismuoto Kuntayhtymä Kaksineuvoisen alueella.

Lapsi- ja perhepalvelujen ehkäisevän työn ja varhaisen tuen toimintamalleja on edelleen vahvistettu toteuttamalla omana toimintana tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa. Sen edellyttämää koulutusta on toteutettu yhteistyössä Järvilakeuden kansalaisopiston kanssa. Tukitoiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi on panostettu erityisesti tukisuhteiden ylläpitoon. Toinen tärkeä lapsille ja perheille suunnatun varhaisen tuen ja hoidon muoto on ryhmämuotoinen toiminta. Ihmeelliset vuodet vanhemmuusryhmien järjestämistä on jatkettu perheneuvolan, perusterveydenhuollon, perhesosiaalityön ja lastensuojelun yhteistyönä Covid-19-tilanteesta huolimatta. Toteutuksessa on pilotoitu etäyhteydellä järjestettävää ryhmää.

Lapsiperheiden sosiaalityössä ja perhetyössä on toteutettu syksyn 2021 aikana kehittämisspilotti liittyen palvelutarpeen arviointiprosessiin sekä perhetyön palvelukarttaan. Pilottiin on saatu rahoitusta Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeelta.

Kuntayhtymä Kaksineuvoinen toteuttaa lastensuojelun systeemistä toimintamallia, johon myös lapsiperheiden sosiaalityö ja perhetyö on koulutautunut. Kuntayhtymä on osallistunut Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen koordinoimaan, sijaishuollossa olevien lasten ja nuorten kokemuksia, kohtelua ja hyvinvointia selvittävään Kysy ja kuuntele-hankkeeseen. Yhtenä hankkeen tavoitteena on ollut sijaishuollon valvontaan liittyvien lastensuojelun sosiaalityön ammatillisten käytäntöjen kehittäminen sekä sijoitetun lapsen osallisuuden vahvistaminen. Hanke on päättynyt 31.12.2021.

Lastensuojelu on ollut mukana sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamassa TAYS-yhteistyöalueella toteutettavassa lastensuojelun kehittämishankkeessa (MONNI), joka jatkuu edelleen vuonna 2022. Etelä-Pohjanmaan erityisenä kehittämiskohteena on ollut lastensuojelulain 14 §:n mukaisen moniammatillisen asiantuntijatyöryhmän toteuttaminen maakunnallisena yhteistyönä. Tähän liittyvä kokeilu on aloitettu syksyllä 2021.

Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun asiakastytyväisyyskysely on toteutettu vuoden 2021 toisella vuosipuoliskolla. Asiakkaat kokivat lapsi- ja perhepalvelut pääosin myönteisinä.

Perhekeskus Kaislan toiminnan kehittäminen on jatkunut suunnitellusti ja sen osalta on tehty yhteistyötä Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen kanssa. Toimintaa ohjaavana rakenteena on jatkanut kuntien sivistystoimien sekä Kuntayhtymä Kaksineuvoisen johtavista viranhaltijoista muodostettu johtoryhmä sekä vuoden 2021 alussa toimintansa aloittanut perhekeskuksen koordinoitutyöryhmä. Perhekeskustyöryhmällä on sovittu jäsenkuntien ja kuntayhtymän eri palveluissa toteutettavan neuropsykiatrisen tuen koordinoitusta toteutuksesta. Vuoden 2021 aikana on siirrytty käytäntöön, jossa arvio neuropsykiatrisen tuen toteuttamistavasta tehdään moniammatillisesti Toivokas -työryhmän toimesta. Kuntayhtymä yhdessä jäsenkuntiensa sivistystoimien kanssa on niin ikään ollut mukana laatimassa ensimmäistä maakunnallista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa, joka valmistuu alkuvuodesta 2022.

Lapsi- ja perhepalvelujen tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit.

Tavoite/ Kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso/ Mittari
Riittävät lasten ja perheiden hyvinvointia tukevat, vaikuttavat ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut.	Tukiperhe- ja tukisuhdetoiminnan vahvistaminen. Perheasioiden sovittelu -palvelun vakiinnuttaminen.	Toteutunut. Perheasioiden sovittelua koskeva tavoite ei toteutunut, koska maakunnassa ei suunnitelmista huolimatta toteutettu tarvittavaa koulutuskokonaisuutta sovittelutoimintaan liittyen. Koulutuksen toteutus on siirtynyt 2022 vuodelle.
Laadukkaat, avohuoltoon painottuvat intensiivisen tuen palvelut.	Perhekuntoutuksen kehittämisen.	Toteutunut, painopiste on onnistuttu siirtämään omaan toimintaan.

	Lapsen ja hänen asioistaan vastaavan sosiaalityöntekijän säännöllisten tapaamisten varmistaminen.	Toteutunut.
	Lapsen tarpeita vastaavat, laadukkaat sijaishuollon palvelut.	Toteutunut.
Vahvistuva, monialainen verkostotyö, perhekeskustointimallin kehittäminen.	Ihmeelliset vuodet vanhemmuusryhmien ja muiden ryhmämuotoisten toimintojen toteutusta kehitetään. Monialaisten työryhmien toiminnan tehostaminen. Neuropsykiatristen palveluiden toiminta- ja yhteistyömallien luominen.	Toteutunut. Toteutunut, esimerkkinä monialaisen Toivokas -työryhmän käynnistyminen osana neuropsykiatrisen tuen arviointimallia.

2.1.2.2 Työkäisten palvelut

Aikuissosiaalityössä on vuoden 2021 aikana siirrytty selkeään asiakas- ja palveluohjausmalliin keskittämällä ohjaus yhdelle aikuissosiaalityön sosiaaliohjaajista. Palveluohjauksesta asiakkaat ja yhteistyötahot saavat ohjausta ja neuvontaa matalalla kynnyksellä ja tätä kautta asiakkaan asia saadaan helposti viereille.

Aikuissosiaalityön kokonaisuuteen kuuluvat mielenterveyskuntoutujien palvelut sisältävät yhteisen vastaavan ohjaajan alaisuudessa toimivat ryhmäkoti Kangastuksen, sen ympäristöön sijoittuvan tukiasumisen ja Päivätoiminta MieliPaikan sekä mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kotiinpäin annettavan tuen Pönnkä-palvelun. Vuoden 2021 aikana on toimintoja nivottu entistä tiiviimmäksi kokonaisuudeksi, jossa asiakkaan tarvitsemista palveluista voidaan vastata joustavasti tiiviillä yhteistyöllä. Käyttöön otettu malli mahdollistaa myös työntekijöiden monipuolisemman käytön mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kokonaisuudessa.

Ehkäisevä- ja täydentävä toimeentulotuki on toteutunut lainsäädännön ja muiden säädösten edellyttämällä tavalla ja kuntayhtymässä noudatetaan Etelä-Pohjanmaan täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen soveltamisohjetta, jonka työstämisessä kuntayhtymän aikuissosiaalityö on vuosittain mukana.

Toiminnassa painottuu yhä selkeämmin asiakkaiden talousasioiden hallinnan ohjaukseen paneutuva taloussosiaalityö. Oikeusministeriön hallinnoimaan Ennakoiva talousneuvonta –hankkeeseen liittyvä, yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan talous- ja velkaneuvonnan kanssa toteutettava Talousneuvola-kokeilu on käynnistynyt syksyllä 2021 ja siitä saadut ensimmäiset käyttökokemukset ovat olleet rohkaisevia. Toimintamallin on koettu vastaavan hyvin asiakkaiden tarpeisiin.

Työllistymistä edistävissä palveluissa on osaksi kuntouttavan työtoiminnan toimintamuotoja vakiinnutettu aikuissosiaalityön, päivätoiminta MieliPaikan ja Järvilakeuden kansalaisopiston kanssa yhteistyönä toteutetut ryhmämuotoiset toiminnot. Ryhmät ovat jäsenkuntien ja kuntayhtymän muiden kuntouttavan työtoiminnan toimintamuotojen ohella tärkeä toimintamuoto tavoiteltaessa asiakkaiden aktivointia, hyvinvoinnin edistämistä ja työmarkkinatuen kuntaosuuksista aiheutuvien kustannusten madaltamista.

Työnhakijoiden työkyvyn arviointiin ja tukeen liittyvä yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa on jatkunut siihen vakiintuneen työkyvyn tuen toimintamallin mukaisesti. Tarve jäsenkuntien ja kuntayhtymän tarjoamille kuntouttavan työtoiminnan, työkokeilujen ja palkkatuetun työn paikoille on ollut toistuvasti esillä.

Aikuissosiaalityö on osallistunut valtakunnalliseen Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) Työikäisten asiakassuunnitelman pilotointiin (Tassu). Pilotoinnissa on testattu sosiaalihuollon työikäisten asiakassuunnitelmaa ja kansallisesti yhtenäisen vaikuttavuuden arvioinnin käyttöönottoa. Pilotti jatkuu edelleen vuonna 2022.

Aikuissosiaalityössä on toteutettu syksyllä 2021 asiakastyytyväisyyskysely. Asiakkaiden palautteet aikuissosiaalityöstä olivat varsin myönteisiä.

Työpaja Junkki on tuottanut aikuisten ja nuorten työpajapalveluja Kauhavan kaupungin alueella ja Työpaja Kieppis Evijärven kunnan alueella.

Työikäisten palveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021:

Tavoite/ Kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso/ Mittari
Toimivat, helposti tavoitettavat aikuissosiaalityön palvelut.	Uuden palvelu-/asiakasohjauksmallin käyttöönotto.	Asiakas- ja palveluohjauksmalli on otettu käyttöön ja osoittautunut toimivaksi malliksi. Aikuissosiaalityössä on pysytty lainsäätäjän asettamissa määraajoissa.
Painopiste asiakkaan omassa elinympäristössä tarjottavissa mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluissa.	Toiminnan näkyvyys. Kotikuntoutuksen toimintamallin kehittäminen.	Toteutunut.
Työllistymisen tuen palvelut	Monipuoliset, eri asiakasryhmille suunnatut työpajan palvelut. Työpajan valmentautujien (aikuiset, nuoret) toimintapäivien vakiinnuttaminen. Moniammatillisena yhteistyönä toteutettavat, uudistuvat työllistymisen tuen palvelut.	Toteutunut. Toteutunut.

2.1.2.3 Vammaispalvelut

Vammaispalveluissa syksyllä 2020 suunniteltujen useiden muutosten toimeenpano on ollut keskeinen asia vammaispalveluissa vuoden 2021 aikana. Muutostyö on sitonut vammaissosiaalityön tiimin sekä yksiköiden vastaavien ohjaajien resurssia ja muutosten juurruttaminen jatkuu edelleen.

Maakunnallisen henkilökohtaisen avun työnantajamallin tuki on toteutettu suunnitellusti Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystaloyhtymän hallinnoiman HEA-keskuksen toimesta 1.1.2021 alkaen. Toimintaan liittyviä käytänteitä on hiottu yhteistyössä mukana olevien organisaatioiden kanssa.

Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun rinnalla ja osin sitä korvaavana toteutettavan tuetun asumisen toimintamallin (TUPA) käyttöönotto on toteutettu vuoden ensimmäisellä puoliskolla ja toimintamallia on hiottu koko toimintakauden ajan. Huolimatta ajoittaisista rekrytointihaasteista, toimintamalli on koettu mielekkäänä tapana järjestää asiakkaan tarvitsemat palvelut.

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen järjestäminen Seinäjoen Keskustaksi Oy:n operoimana on tuonut selkeyttä ja myös taloudellista säästöä aiempiin vuosiin verrattuna. Kauhavan Matinrannan ja Alahärmän toimintakeskusten kuljetukset on kilpailutettu Kauhavan kaupungin koulukuljetusten kilpailutuksen yhteydessä. Samassa yhteydessä kilpailutettiin myös Kauhavan ja Evijärven palveluliikenne.

Koko vuoden jatkunut Covid-19 tilanne on vaikuttanut myös kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintojen ja asumispalvelujen toimintaan. Päiväaikaista toimintaa on toimintakeskuksissa pystytty kuitenkin järjestämään koko vuoden ajan, suositukset ja määräykset toiminnassa huomioiden. Myös asumispalvelujen ja tilapäishoidon järjestäminen on vaatinut suositusten ja määräysten huomioimista ja niiden soveltamista toimintaan.

Vammaispalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021:

Tavoite/ Kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso/ Mittari
Uudistuvat, asiakkaiden tarpeita vastaavat vammaispalvelut.	Vammaissosiaalityön toiminnan sopeuttaminen muuttuneeseen palvelutoimintaan ja henkilöstörakenteeseen.	Toteutunut.
Asiakkaiden omatoimisuutta tukeva hyvä hoito ja huolenpito, itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen ja aktiivinen arki.	Uuden tuetun asumisen palvelun toimintamallin käynnistäminen henkilökohtaisen avun ja erityishuoltolain mukaisen yksilöllisen hoidon ja huolenpidon rinnalle. Kuljetuspalvelujen muutoksen edellyttämät toimenpiteet. Työ- ja päivätoimintojen uudet toimintamuodot, mm. pienryhmätoiminnot.	TUPA-toimintamalli on toteutunut suunnitellusti 1.2.2021 alkaen. Kuljetuspalvelujen uudistunut toimintamalli on käytössä. Toteutunut osittain. Covid -19 tilanne on osittain estänyt ja aiheuttanut viivettä toteutuksessa.

2.1.3 Ikäihmisten palvelut

Ikäihmisten palveluissa palvelurakenteen painopiste on pyritty siirtämään ennaltaehkäiseviin palveluihin, kotihoitoa tukevien palvelumuotojen kehittämiseen, perhehoidon kehittämiseen ja omaishoidon tukemiseen. Ikäihmisten palvelujen toimintaa ohjasi sosiaalihuoltolaki, laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista ja ikääntyneiden laatusuositukset. Toimintaa raamitti myös Kuntayhtymä Kaksineuvoisen ikäpoliittinen ohjelma, joka on päivitetty vuosille 2021–2025 ja Etelä-Pohjamaan ikäihmisten yhteen sovitettu palvelukokonaisuussuunnitelma. Kohdeyrymänä tulosalueella olivat yli 65-vuotiaat henkilöt.

Laatusuosituksen ja EP maakunnalliset sote-valmistelun mukaiset tavoitteet palvelurakenteesta vuonna 2025 ja tilanne 31.12.2021:

	31.12.2021		31.12.2020		31.12.2019	
Yli 75 v. väestö	2 568	14,5 %	2 458	13,7 %	2 397	13,2 %
Kotona asuvat (EP-sote 94 %, laatusuositus 91–92 %)	2 383	92,8 %	2 266	92,2 %	2 193	91,5 %
Omaishoidon tuen piirissä 6–7 %	152	5,9 %	144	5,9 %	195	8,1 %
Säännöllisessä kotihoidossa 13–14 %	324	12,6 %	338	13,8 %	337	14,1
Ympäri vuorokautisessa hoidossa (EP sote max. 6 %, laatusuositus 8–9 %)	185	7,2 %	192	7,8 %	204	8,5 %

Ikäihmisten palvelujen rakennetta on edelleen kehitetty valtakunnallisen laatusuosituksen linjausten mukaisesti. Laatusuosituksen mukaan Ikäihmisten palvelujen rakenteen tavoitteena on, että yli 75-vuotiaista omaishoidon piirissä olisi 6–7 %, säännöllisen kotihoidon piirissä 13–14 % ja ympärivuorokautisen hoidon piirissä 8–9 %. Etelä-Pohjanmaan maakunnallisessa sote-valmistelussa on tavoitteeksi asetettu, että 6 % yli 75-vuotiaista asuisi ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä ja vastaavasti 94 % asuisi kotona vuoteen 2025 mennessä. Palvelurakennetta on kehitetty toimintavuoden aikana kohti valtakunnallisia suosituksia sekä maakunnallisia sote-tavoitteita. Ympäri vuorokautisen hoidon ja kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osalta saavutettiin laatusuositusten tavoitteet. Myös omaishoidon piirissä olevien osuus on suositusten mukainen ja kaikille kriteerit täyttävälle omaishoidon tuki myönnettiin.

Ikäihmisten palvelujen talousarvion toteutuminen:

IKÄIHMISTEN PALVELUT					ERO	TOT%	Kasvu
		TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP21/TA21	TA21	% TP2020
Oman toiminnan tuotot		5 204 677	4 388 132	4 784 411	396 279	109,0	-8,1
Henkilöstökulut		15 248 454	14 264 001	15 255 319	991 318	106,9	0,0
Asiakaspalvelut		1 009 011	783 000	1 009 036	226 036	128,9	0,0
Palvelujen ostot		2 094 348	1 687 184	1 817 069	129 885	107,7	-13,2
Aineet ja tarvikkeet		313 130	282 132	356 874	74 742	126,5	14,0
Avustukset		1 035 172	1 790 509	1 308 679	-481 830	73,1	26,4
Muut toimintakulut		1 076 371	854 945	847 412	-7 533	99,1	-21,3
Oman toiminnan kulut yhteensä		20 776 485	19 661 771	20 594 389	932 618	104,7	-0,9
OMAN TOIMINNAN KATE		-15 571 808	-15 273 639	-15 809 978	-219 978	103,5	1,5
Erikoissairaanhoidon ja erityispalvelut		0	0	0	0	0,0	0,0
Toimintakulut yhteensä		20 776 485	19 661 771	20 594 389	932 618	104,7	-0,9
Osuus yhteisistä kust.+poistot		2 413 017	3 715 508	3 856 439	140 931	103,8	59,8
Nettokulut		17 984 825	18 989 147	19 666 418	677 271	103,6	9,4

Ikäihmisten palvelujen menojen ylittymisen perusteena olivat sairauspoissaoloista ja korvaavasta työstä aiheutuneet sijaiskustannukset, kahden yöhoitajan palkkakustannukset Pihlajapirtin väistötiloissa toimimisen ajalta sekä Mäki-Kevarin henkilöstömitoituksen vahvistamisen aiheuttamat kustannukset, jotka aiheutuivat Kaupinkodin lakkauttamiseen liittyneestä kahden lisäpaikan tilapäisestä tarpeesta. Lisäksi ikäihmisten palvelujen budjetista puuttui vuoden 2021 talousarviosta epähuomiossa pois jääneen yhden asiakasohjaajan palkkakustannukset sekä kahden psykiatrisen sairaanhoitajan palkkakustannukset, jotka oli varattu sosiaalipalvelujen talousarvioon.

Ikäihmisten palvelujen nettokulut (kuntaosuudet) tehtävittäin

Ikäihmisten palvelujen Nettokulut (kuntaosuudet) tehtävittäin							
Tuhatta euroa		TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	Muutos TP20/TP21	Muutos %
300	Kotihoito	7 048,80	7 279,88	8 117,05	8 865,27	1 585,39	17,88
320	Asiakasohjaus	348,30	360,20	267,41	263,91	-96,29	-36,49
325	Omaishoidon tuki/ikäihmiset yli 65-v	1 045,40	1 075,96	1 151,29	1 161,40	85,44	7,36
340	Tehostettu palveluasuminen	9 815,20	9 426,99	9 505,74	9 375,93	-51,06	-0,54
Ikäihmisten palvelut yhteensä		18 257,70	18 143,02	19 041,49	19 666,51	1 523,48	7,75
	Evijärvi	2 892,10	2 957,01	2 899,51	3 101,48	144,47	4,66
	Kauhava	15 365,60	15 186,02	16 141,98	16 565,03	1 379,01	8,32
		18 257,70	18 143,02	19 041,49	19 666,51	1 523,48	7,75

Asiakasmaksulaki uudistui osittain 1.7.2021 alkaen. Ikäihmisten palvelujen osalta kotihoidon asiakkaiden maksut alenivat aikaisemmasta ja tuotot alenivat samassa suhteessa. Tehostetun palveluasumisen osalta osalla asiakkaista maksut nousivat ja osalla laskivat ja vaikutus tuottoihin oli vähäisempi. Tästä huolimatta ikäihmisten palvelujen tuotot ylittyivät.

Ikäihmisten palveluissa henkilöstökulut ylittyivät. Osa syinä palkkojen ylityksiin olivat sairauspoissaoloista aiheutuneiden sijaiskustannusten lisäksi, korvaavan työn sijaisista aiheutuneet kustannukset, Pihlajapirtin väistötiloissa toimimisen ajalta kahden yöhoitajan palkkakustannukset, Mäki-Kevarin henkilöstömitoituksen vahvistamisesta aiheutuneet kustannukset (Kaupinkodin paikkojen purkamisen takia Mäki-Kevarissa 2 lisäpaikkaa). Lisäksi ikäihmisten palvelujen budjetista puuttuivat yhden asiakasohjaajan ja kahden psykiatrisen sairaanhoitajan palkat. Psykiatrisille sairaanhoitajille on kuitenkin varattu palkkarahat toisen tulosityksikön budjettiin.

Muiden kustannusten osalta ikäihmisten palveluissa asiakaspalvelujen ostot ylittyivät mutta vastaavasti palvelusetelipalvelujen kulut alittuivat. Tämä johtuu siitä, että tehostettua palveluasumista ostettiin vuonna 2021 suunniteltua enemmän puitesopimuksella ja vastaavasti vähemmän palvelusetelillä. Asian tuntijapalvelujen kulujen ylitykset johtuivat koneellisen lääkkeidenjakoon siirtymisen kustannuksista ja tarvikkeiden ja aineiden kulujen ylitykset erityisesti hoitotarvikkeista ja sähköstä.

Ikäihmisten palvelujen talouden toteuma ylittää talousarvioraamin vuonna 2021, myös ikäihmisten palvelujen suoriteteuma jää tavoitteestaan sekä Evijärvellä että Kauhavalla.

2.1.3.1 Toimintakykyä ja elämänhallintaa tukevat palvelut

Toimintakykyä ja elämänhallintaa tukeviin palveluihin kuuluvat asiakasohjausyksikön palvelut (asiakasohjaajat, palvelukoordinaattori), yli 65-vuotiaiden omaishoidontuki sekä omaishoidontuen tukitoimet, päivätoiminta ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut. Toimintakykyä ja elämänhallintaa tukevien palvelujen tarkoituksena on edistää ikääntyvien hyvinvointia ja toimintakykyä. Palvelujen avulla tuettiin kuntalaisten omahoitoa, annettiin matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa, kartoitettiin verkostoja ja järjestettiin erilaisia ryhmätoimintoja.

Asiakasohjausyksikön kautta järjestettiin jaksot vuorohoitoon, arviointijaksoille, sijoitettiin kotihoidon ryhmäasumiseen ja tehostettuun palveluasumiseen sekä päätettiin omaishoidon tuesta ja lähihoitajan avusta omaishoitoperheisiin. Lisäksi asiakasohjausyksikkö antoi neuvontaa ja ohjausta ikäihmisten palveluista. Toimintavuoden aikana järjestettiin myös yli 75-vuotiaille hyvinvointipäiviä. Palvelukoordinaattori vastasi SAS-toiminnasta ja teki sijoituspäätökset asumispalveluihin sekä vastasi vuorohoidon koordinoimisesta. Asiakasohjausyksikön kautta tehtiin kaikki ikäihmisten palvelutarpeen arvioinnit.

Asiakasohjausyksiköstä on soitettu vuoden 2021 aikana kaikille kuntayhtymän alueella asuville 90-vuotiaille, jotka eivät ole säännöllisten palveluiden piirissä. Puhelun yhteydessä on pyritty kartoittamaan asiakkaan kotona selviytymistä ja sitä, onko asiakkaan luo tarpeen tehdä tarkempi palvelutarpeen arviointi käynti. Asiakasohjauksen työntekijät ovat osallistuneet myös koronarokotusten toteuttamiseen, joka osittain näkyy asiakasohjauksen suoriteteumassa. Päivätoiminta on toiminut alkuvuoden ajan normaalisti, mutta päivätoiminnan ryhmäkoot ovat olleet aikaisempaa pienempiä Korona-rajoitusten takia. Lisäksi asiakkaiden luo on tehty yksilöllistä virikeohjausta ja kotikäyntejä virikeohjaajan toimesta.

Omaishoidontuen saajien määrä on kasvanut vuoden 2021 aikana lähes 30 asiakkaalla ja omaishoidontuen saajien hoitoisuus on myös kasvanut ja siksi omaishoidontuen kustannukset ovat kohonneet. Omaishoitajia tuettiin järjestämällä omaishoitajien terveystarkastuksia, vertaistukitoimintaa yhteistyössä

omaishoitajajärjestöjen kanssa, huolehtimalla omaishoitajien vapaapäivien toteutumisesta sekä lähihoitajan kotikäynneillä omaishoitoperheissä. Kauhavalaiset omaishoitajat saivat lisäksi liikuntaseteleitä kaupungilta. Uusien omaishoitajien valmennus ei toteutunut koronarajoituksista johtuen.

Syksyllä 2020 asiakasohjausyksikössä aloitettiin uutena toimintana perhehoitajien valmennus ja syksyllä 2021 on pidetty toinen perhehoitajien valmennus. Kuntayhtymän alueella toimii perhehoitokoti, joka tarjoaa perhehoitajan kodissa lyhytaikaista ja ympärivuorokautista perhehoitoa sopimuksen mukaisesti. Lisäksi kiertäviä perhehoitajia on seitsemän. Perhehoito täydentää osaltaan ikäihmisten palvelujen palveluvalikoimaa.

2.1.3.2 Kotihoito

Kotihoito sisälsi kotihoidon palvelut (kotipalvelu ja kotisairaanhoido, tehostettu kotikuntoutus, turva- ja tukipalvelut sekä kotihoidon palvelusetelitoiminta). Psykiatrinen tiimi toimi alueella ja tiimille oli kohdennettu omat asiakkaat. Asiakkaiden kotona selviytymistä tuettiin myös kotikuntoutuspalvelujen avulla. Kotihoidon asiakkuudet alkoivat aina palvelutarpeen arvioinnin ja arviointijakson kautta. Kaikille säännöllisen palvelun piirissä oleville asiakkaille tehtiin omat voimavarat huomioiva kuntoutus-, hoito- ja/tai palvelusuunnitelma.

Kotihoito toteutuu koko alueella 24/7. Kotihoidon asiakkaiden määrän pysyi vuoden 2021 aikana lähes ennallaan. Nykyisten kotihoidon asiakkaiden hoidon tarve on melko suurta ja osa kotihoidon asiakkaista oli hoitoisuudeltaan verrattavissa tehostetun palveluasumisen asukkaisiin. Kotihoidon asiakkaista n. 84 % oli yli 75-vuotiaita. Yli 50 tuntia kuukaudessa hoitoa ja hoivaa saavia asiakasta oli vuoden 2021 aikana 90 henkilöä. Kotihoidon kasvaneeseen asiakastarpeeseen vastattiin ottamalla käyttöön 20 etähoitolaitea kuntayhtymän alueella syksyn 2020 aikana. Kotihoidossa on etäkäyntien avulla tehostettu kotihoidon toimintaa ja pystytty tarjoamaan osalle asiakkaita uudenlainen palveluvaihtoehto. Etäkäynneistä saatu asiakaspalaute on ollut myönteistä ja laitteiden käytöllä on myös pystytty tehostamaan kotihoidon työn tekemisen tapaa, kun matkoista vapautuva aika voidaan käyttää asiakastyöhön.

Kotihoidossa on vuoden 2021 aikana otettu käyttöön myös lääkerobotit, joilla pystytään tukemaan asiakkaan turvallisen lääkehoidon toteutumista. Koko kotihoidossa on käytössä myös koneellinen lääkkeiden jakelu, jonka avulla pyritään lisäämään lääketurvallisuutta ja vapauttamaan hoitajaresurssia muuhun kuin lääkkeidenjakoon. Kotihoidossa on otettu käyttöön syksyn aikana vastuulääkäripalvelu, jonka avulla pyritään vahvistamaan kotihoitoasiakkaiden lääkäripalvelujen saatavuutta ja henkilökunnan lääkärin konsultaatiomahdollisuuksia. Välittömän asiakastyön työaika kotihoidossa oli valtakunnallista suosituksia vastaavasti keskimäärin 60–65 %, osalla alueilla ja ryhmäkodeissa jopa 70–75 %.

Kotihoidon esimiestyötä on organisoitu myös uudelleen kotihoidon henkilökuntamäärän kasvusta johtuen ja kotihoitoon lisättiin kotihoidon ryhmäkodeista vastaava palveluesimies sisäisin järjestelyin. Lisäksi kuntayhtymä osti kesä-syyskuun aikana kotihoidon palveluja yksityisiltä palvelujen tuottajilta asiakkaiden palvelutuotannon turvaamiseksi sijaisten saatavuudesta johtuen.

2.1.3.3 Asumispalvelut ja vuoroahoito

Asumispalveluihin ja vuoroahoitoon sisältyi oma ja ostotoiminta sekä palveluasumisen palvelusetelitoiminta. Omissa ympärivuorokautista hoivaa tarjoavissa yksiköissä oli vuoden lopussa 135 asukasta. Puite-sopimus ja palvelusetelijärjestelyin oli asiakkaita muissa asumispalveluyksiköissä 67 henkilöä eli yhteensä 202 henkilöä, joista 3 on ulkopaikkakuntalaisia. Tehostetun palveluasumiseen sijoitettiin vuoden aikana 73 ja kotihoidon ryhmäkoteihin 25 henkilöä. Keskimääräinen jonotusaika tehostettuun palveluasumiseen

oli 1–6 kuukautta. Lääketurvallisuuden parantamiseksi tehostetussa palveluasumisessa on käytössä laajasti koneellinen lääkkeiden jakelu. Tehostetun palveluasumisen yksiköissä on vuoden aikana kehitetty muun muassa vastuuhoidajuuksia ja otettu käyttöön toimintamalleja, joiden avulla pyritään ymmärtämään asukkaiden elämäntarinaa aikaisempaa paremmin. Näiden toimintojen käyttöönotto jatkuu edelleen vuonna 2022. Ikäihmisten palveluista on tehty myös alkuvuoden aikana valvonta- ja ohjauksikäynnit kaikkiin alueen ikääntyneiden tehostettua asumispalvelua tarjoaviin yksikköihin.

Vuorohoito- ja arviointijaksot toteutuvat keskitetysti Artturintuvalla ja Päkintuvalla. Vuorohoitopaikkoja on ollut vuonna 2021 noin 14 paikkaa ja arviointipaikkoja noin 15 paikkaa. Paikkojen määrä on vaihdellut hieman asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Vuonna 2021 arviointiasiakkaita on ollut Artturintuvalla 28 ja Päkintuvalla 47 henkilöä. Arviointijaksojen pituudet vaihtelivat muutamasta viikosta useampaan kuukauteen. Toiminnan kehityskohteenä on ollut arviointi- ja vuorohoito-osastojen toimintojen kehittäminen ja toimintojen yhtenäistäminen. Tämä kehittämistyö jatkuu edelleen vuonna 2022.

2.1.3.4 Rekrytointiyksikkö

Rekrytointiyksikkö vastasi vuonna 2021 ikäihmisten palvelujen sijaisten rekrytoinnista. Rekrytointiyksikön toimintaa on kuitenkin kehitetty vuoden 2021 aikana ikäihmisten palvelujen rekrytointiyksiköstä koko kuntayhtymän rekrytointiyksiköksi. Rekrytointiyksikön alaisuudessa työskentelivät kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen sisäiset sijaiset eli sissit. Sissit ovat vakituudessa työsuhteessa, mutta hoitavat erilaisia sijaistarpeita kuntayhtymässä. Sissien lisäksi tarvitaan myös lyhytaikaisia sijaisia, joiden hankintaa rekrytointiyksikkö koordinoi.

Henkilökunnan parempaan saatavuuteen pyrittiin ikäihmisten palvelujen varahenkilöstöä eli sissi-toimintaa vahvistamalla ja uudelleen organisoimalla. Ikäihmisten palvelujen jatkuviin sijaistarpeisiin, kuten vuosilomiin, palkattiin vakituksia vuosilomansijaisia lyhytaikaisen sijaistarpeen vähentämiseksi. Lisäksi rekrytoinnin tehostamiseksi otettiin käyttöön uusia osia rekrytointijärjestelmästä. Henkilökunnan saatavuuden turvaamiseksi Kuntayhtymä teki yhteistyötä koulutuskuntayhtymä Sedun ja TE-keskuksen kanssa lähihoitajien oppisopimuskoulutuksen ja työvoimapolitiittisen koulutuksen saamiseksi Kuntayhtymä kaksineuvoisen alueelle. Tavoitteena kummankin koulutuksen osalta oli saada kuntayhtymän alueelle lisää osaavaa hoitohenkilökuntaa. Oppisopimuskoulutuskoulutus alkoi syyskuussa 2021 ja ryhmässä opiskelee kahdeksan opiskelijaa, joilla on oppisopimuspaiikat ikäihmisten palveluissa. Työvoimapolitiittinen koulutus alkoi lokakuussa 2021.

Ikäihmisten palvelujen sairauspoissaolot olivat koko vuoden osalta samaa tasoa, kuin vuonna 2020. Ikäihmisten palveluissa on tehty erilaisia toimenpiteitä sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Palveluesimiehet kävivät säännöllisesti varhaisen tuen keskusteluja yksikköjensä henkilökunnan kanssa. Lisäksi osaan varhaisen tuen keskusteluja tai työkykyneuvotteluja olivat mukana myös kotihoidon päällikkö, ikäihmisten palvelujohtaja tai kuntayhtymän johtaja. Tällä pyrittiin miettimään työntekijöiden tilanteeseen ratkaisuja omaa yksikköä laajemminkin. Myös yhteistyö työterveyshuollon kanssa on aikaisempaa tiiviimpää ja työntekijän tilannetta selvitetään yhteistyössä heidän kanssaan. Vaihtoehdoksi sairauslomalle on otettu käyttöön uusia toimintatapoja, kuten esimerkiksi korvaava työ, jolla pyritään tukemaan työntekijän työhön paluuta tai etsimään työntekijälle sellaista työtä, jota hän pystyy tekemään sairausloman sijaan. Korvaavaa työtä ikäihmisten palveluissa tehtiin vuonna 2021 734 päivää.

Kuntayhtymässä lanseerattiin vuonna 2021 mentorointimalli, jonka tavoitteena on tukea uuden työntekijän työssä alkuun pääsemistä ja työssä jaksamista. Mentorointimallissa kokeneempi työntekijä toimii uudelle työntekijälle mentorina, joka rinnalla kulkien tukee uutta työntekijää yhteisten keskustelujen, pohdintojen ja mieltä askarruttavien asioiden läpikäymisen avulla. Kuntayhtymässä mentorikoulukseen osallistui 50 henkilöä ja sen lisäksi mentorointia varten laadittiin käsikirja.

Kuntayhtymässä alkoi RAI-järjestelmän käyttöönotto RAI-vastaavien kouluttautumisella järjestelmän käyttöön. Järjestelmän käyttöönotto etenee vaiheittain koko ikäihmisten palveluissa. Ikäihmisten palveluista useat henkilöt ovat osallistuneet tuotekehitystyön erikoisammattitutkinto-koulutukseen. Sen yhteydessä toteutettavat kehittämistehtävät kohdistuvat osallistujien yksiköiden toiminnan kehittämiseen. Myös lähihoitajille suunnatut kuntoutuksen ja mielenterveys- ja päihdetyön osaamisen vahvistamiseen tähtäävät oppisopimuskoulutukset toteutuivat suunnitellusti. Useat työntekijät ovat osallistuneet myös saattohoitokoulutuksiin kuluvan vuoden aikana.

Ikäihmisten palveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021:

Ikäihmisten palvelualueen tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Tavoite /kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso/mittari	Tavoitteiden toteutuminen
Ikääntyneiden palvelujen palvelurakenteen keventäminen valtakunnallisten laatusuosituksen mukaisesti	<p>Omaishoidon tukitoimien tehokas käyttö</p> <p>Välimuotoisten asumisratkaisuvaihtoehtojen selvittäminen</p> <p>Perhehoidon aloittaminen tilapäisestä perhehoidosta</p> <p>Vuorohoito- ja arviointiosastolla (Artturintupa, Evijärvi) yhtenäiset toimintakäytännöt</p>	<p>Alueen 75-v. väestöstä 5–6 % on omaishoidon tuen piirissä</p> <p>Ympäri vuorokautisessa asumispalvelussa asuu 7–8 % yli 75-vuotiasta</p> <p>Perhehoitajien ja perhehoitoasiakkaiden määrä</p>	<p>Toteutuu (5,9 %)</p> <p>Toteutuu</p> <p>Perhehoitajia toimii alueella 8 ja asiakkaita heillä on ollut 18.</p> <p>Kehittämistyö jatkuu edelleen</p>
Lääkkeellisen annosjakelun laajentaminen	Annosjakelu on käytössä kotihoitossa ja tehostetussa palveluasumisessa	Säännöllisen kotihoiton asiakkaista ja tehostetun palveluasumisen asukkaista 95 % lääkkeiden annosjakelun piirissä	Toteutuu

<p>Laadun kehittäminen</p>	<p>Laatusuosituksen mukainen henkilöstömitoitus</p> <p>Omahoitajuuden vahvistuminen ikäihmisten palveluissa</p> <p>Henkilökunnan osaamisen vahvistaminen nimikemuutoksin eläköitymisten yhteydessä</p> <p>Asiakaspalautekyselyt vuosittain</p> <p>RAI arviointi- ja laatumittariston käyttöönotto</p>	<p>Henkilöstömitoitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehostetun palveluasumisen yksiköt 0,6 • vuoro- ja arviointiyksiköt 0,7 • kotihoidon välitön työaika keskimäärin 65–70 % • Kotihoidossa hoitajien työpanoksen keskittäminen hoitotyöhön ja tuki- ja palvelutyön siirtäminen muille toimijoille • Etäkäyntien määrä kotihoidossa <p>Kotihoito: Hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelman laatiminen ja päivittäminen asiakkaan ja läheisten kanssa puoli vuosittain, säännölliset käynnit oman asiakkaan luona.</p> <p>Tehostettu palveluasuminen: Yhteydenpito läheisiin 1 x kk, henkilökohtaisen ajan varaaminen omalle asukkaalle (½ h/viikko)</p> <p>Geronomin toimien lisääminen ikäihmisten palveluihin</p> <p>Keskiarvo 3 / 4</p> <p>Rai-arviointien määrä, yksittäisiä, koulutukset menossa</p>	<p>Toteutuu</p> <p>Toteutuu</p> <p>Toteutuu</p> <p>Toteutuu</p> <p>Etäkäyntien määrä n. 5 300 käyntiä</p> <p>Hoito- ja palvelusuunnitelman päivitys toteutuu, ajoittain päivitys yli 6 kk. Säännölliset käynnit toteutuvat osittain.</p> <p>Toteutuu osittain, edelleen kehitetään</p> <p>Ikäihmisten palveluihin on lisätty vuoden 2021 aikana 1 geronomi</p> <p>Keskiarvo oli 3 ja 4 välillä kaikissa palveluissa</p> <p>Yksittäisiä arviointeja tehty, RAI-koulutukset menossa</p>
----------------------------	---	---	---

Varahenkilöstön tehokas käyttö ja lyhytaikaisten sijaisten määrän vähentäminen ikäihmisten palveluissa	Esimiesten kouluttaminen yksikön henkilöstön käytön organisointiin, vuosilomamasuunnitteluun ja poissaolojen hallintaan	Sijaiskustannusten pysyminen vuoden 2020 tasolla tai vähentyminen Lyhytaikaisten sijaisten määrän vähentyminen vuoden 2020 tasosta	Ei toteutunut Ei ole toteutunut
Kiinnostavan työnantajakuvan luominen organisaatiosta sekä tiedottaminen avoimista työpaikoista ja sijaisuuksista	Kuntarekry -järjestelmän hyödyntäminen Avoimista työpaikoista ja sijaisuuksista tiedottaminen eri yhteistyötahoille (koulut) Uusien rekrytointimahdollisuuksien hyödyntäminen	Saapuneet hakemukset ammattialoittain ja yksiköittäin Avointen hakemusten määrä Oppisopimuskoulutuksen kautta osaavan henkilöstön saaminen organisaatioon	Hakemusten määrä on vähentynyt Toteutunut, koulujen kanssa tehty yhteistyötä ja osallistuttu esim. rekrymessuille Toteutunut

2.1.4 Terveyspalvelut

Koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi terveyspalveluiden tulosalueen toimintaan, joka on näkynyt laboratoriokustannusten, hoitotarvikkeiden ja hoitotarvikejakelun kustannusten ylittymisenä. Vuoden aikana pandemiatilanteessa oli muutama huippu ja joulukuu oli lopulta kuntayhtymän kiireisin pandemian hoidossa. Keskitettyä infektio- ja poliklinikkatoimintaa jatkettiin Kauhavalla, mikä yhdessä koronanäytteenoton ja puhelinneuvonnan kanssa satoi merkittävän osan avosairaanhoidon hoitajaresursista. Kiireettömän vastaanottotoiminnan puolella jatkettiin mahdollisuuksien mukaan tiimivastaanottoja sekä hoitaja-lääkäri työparityöskentelyä, että moniammatillisena hoidontarpeenarviona, joista saatiin hyvä kokemus edellisvuodelta. Hoidonsaatavuus oli kuitenkin edellisvuotta huonompi. Sairaalaosastolla kuormitus on lisääntynyt, kun paikkamäärä laskettiin keväällä 36 paikkaan kohti maakunnallista tasoa. Osastopäiviä kertyi lopulta 20 % enemmän kuin vuonna 2020. Kuormitusprosentti oli 84,6 %, kun se viime vuonna oli 70,0 %.

Terveyspalvelujen talousarvion toteutuminen

TERVEYSPALVELUT		ERO			TOT%	Kasvu
	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP21/TA21	TA21	% TP2020
Oman toiminnan tuotot	1 864 925	2 100 150	3 324 985	1 224 835	158,3	78,3
Henkilöstökulut	7 946 162	5 702 494	5 876 661	174 167	103,1	-26,0
Asiakaspalvelut	807 925	414 000	640 294	226 294	154,7	-20,7
Palvelujen ostot	2 826 080	1 144 385	2 311 096	1 166 711	202,0	-18,2
Aineet ja tarvikkeet	1 522 857	1 254 180	1 816 877	562 697	144,9	19,3
Avustukset	7 613	0	4 994	4 994	0,0	0,0
Muut toimintakulut	213 893	167 361	48 486	-118 875	29,0	-77,3
Oman toiminnan kulut yhteensä	13 324 530	8 682 420	10 698 409	2 015 989	123,2	-19,7
OMAN TOIMINNAN KATE	-11 459 605	-6 582 270	-7 373 424	-791 154	112,0	-35,7
Erikoissairaanhoido ja erityispalvelut						
erityispalvelut	26 978 722	27 843 000	27 285 819	-557 181	98,0	1,1
Toimintakulut yhteensä	40 303 252	36 525 420	37 984 228	1 458 808	104,0	-5,8
Osuus yhteisistä kust.+poistot	1 997 131	3 539 756	3 621 647	81 891	102,3	81,3
TOIMINTAKATE	40 435 458	37 965 026	38 280 890	315 864	100,8	-5,3

Kustannuskehityksen hillitsemiseksi tulosalueella pyrittiin koronatyötä hoitamaan pitkään ilman rekrytointeja oman työn ohessa. Tulosalueella laaditut yhtenäiset ohjeet haavahoitotarvikkeiden tilaamisessa ja hoitotarvikkejakelussa ovat tasapainottaneet terveyspalveluiden kustannuksia, sillä koronaepidemiaan liittyvät suojainhankinnat ovat kustannuksia nostaneet. Hoitotarvikkeiden toimintakulut ylittyivät budjetoidusta johtuen koronaan liittyvistä suojaintarvikkeista. Ilman pandemiaa olisivat hoitotarvikemenot voineet jopa alittaa arvion mukaan.

Oman toiminnan tuotot ylittivät talousarvion johtuen valtiolta saaduista koronaepidemian korvauksista. Maksutuotot alittuivat hieman, koska kesällä voimaan astuneen Asiakasmaksulain myötä hoitajavastaanotot muuttuivat maksuttomiksi. Suurimmat ylitykset tulivat hoitotarvikkeiden jakelusta sekä ostopalveluista, mm. laboratorio- ja röntgenpalveluista. Kokonaisuutena palveluiden ostot kuitenkin alittivat talousarvion.

Erikoissairaanhoidon osalta molempien jäsenkuntien talousarvio alittui, yhteensä 557 181 euroa. Eskoon kulut ylittyivät 168 321,15 euroa. Ylitys kohdistui kokonaisuudessaan Kauhavan kaupungin maksusuuteen.

Avoterveydenhuollossa perhekeskustyön kehittäminen on jatkunut. Lastenneuvolaan saatiin valmiiksi perehdytysopas. Asiakaskokemusta on kehitetty edelleen asiakaspalautekyselyiden ja muiden palautteiden pohjalta. Henkilökunta osallistui täydennyskoulutuksiin harkinnan mukaan. Kolme terveydenhoitajaa aloitti IPC- menetelmäohjaajakoulutuksen vuoden aikana. Loppuvuodesta avoterveydenhuololle luovutettiin Menestyvä yksikkö- palkinto.

Avoterveydenhuollon palveluesimies toimi työnsä ohella myös uudisrakennuksen projektikoordinaattorina koko vuoden.

2.1.4.3 Sairaalaosasto ja kotisairaala

Sairaalaosasto aloitti toimintavuoden 40- paikkaisena. Sairaalaosaston matalamman kuormituksen, osaston suoritehinnan ja taloudellisen säästöpaineen vuoksi sairaalaosaston paikkamäärää päätettiin laskea 36 paikkaan ja samalla määritettiin osaston henkilöstömitoitukseksi 0,78. Näillä muutoksilla saatiin tehtyä 4 toimen vähennys henkilöstöstä, joka pystyttiin toteuttamaan sisäisillä järjestelyillä ilman irtisanomisia. Osaston keskimääräinen kuormitusprosentti on ollut 84,6 %. Matala kuormitusprosentti selittyy osin kotisairaalan tehokkaalla toiminnalla ja osittain koronapandemiaan varautumisella. Koronapandemiaan varautumisen vuoksi osaston toinen puoli muuntui infektio-osastoksi. Infektiopuolelle valmisteltiin siipi koronapotilaiden hoitamista varten. Järjestely aiheutti ajoittain haasteita toimintaan ja henkilöstön resursointiin Sairaalaosasto toimi osin myös pohjoisen alueen pandemia- ja yhteistyösosastona, jolloin osastolla hoidettiin myös Lapuan ja Järvi-Pohjanmaan alueen potilaita. Osastolla on kehitetty toimintatapoja ja järjestelty työnkuvia uudelleen, jotta mm. työn hallittavuus ja potilasturvallisuus taattaisiin uuden mitoituksen myötä. Covid-pandemia on tuonut tähän oman haasteensa sekä toiminnan suunnittelun, että toteuttamisen osalta. Keskimääräinen hoitoaika vuoden aikana oli 6,8 vrk ja potilaiden vaihtuvuus keskimäärin 8,8. Osaston kuntoutustoimintaa on ylläpidetty kuntouttavalla työotteella ja kahden fysioterapeutin työpanoksella.

Sairaalaosastolla on useamman vuoden aikana tehty toiminnallisia muutoksia tiloihin, paikkamäärään ja henkilöstön toisiin työtehtäviin siirtymisillä. Potilaiden hoitoisuus on lisääntynyt. Tämä kokonaisuus on aiheuttanut kuormitusta monessa suhteessa ja osastolle myönnettiinkin työnohjaukset, joiden aloitus oli syksyllä 2021. Ryhmät kokoontuivat kaksi kertaa. Työnohjauksen tavoitteena on kehittää sairaalaosaston työtä ja taata työrauha osastolle.

Sairaalaosastoa on kuormittanut vuoden 2021 aikana sekä lyhyt- että pitkäaikaiset poissaolot. Sijaisten saaminen on ollut ajoittain haastavaa. Korvaavan työn järjestelyjä on toteutettu myös yli tulosaluerajojen. Koulutuksen järjestäminen ja koulutuksiin osallistuminen on ollut tavallista pienimuotoisempaa Covid19-pandemiasta johtuen. Osaston henkilökunnasta 2 lähihoitajaa suoritti mielenterveys- ja päihde-työn EAT:n osasuorituksen oppisopimuksella. Yksi sairaanhoitaja kävi tuotekehitystyön EAT:a ja sen tiimoilta sairaalaosaston varastotilajärjestelmää kehitettiin merkittävästi.

Kotisairaalassa oli 5305 käyntiä vuoden aikana. Kotisairaalan käyntimäärät ovat hieman vähentyneet vuoden aikana. Kotisairaala aloitti 1.4.21 pilottina ALISA-toiminnan eli arvioivan liikkuvan sairaalan, jonka tarkoituksena on välttää osastolta hiljattain kotiutuneiden ns. pyöröovisyndrooma eli potilas palaa voinnin heikkenemisen kokemana uudelleen osastolle, pian kotiutumisen jälkeen. ALISA- toiminnan tarkoituksena on välttää epätarkoituksenmukaiset päivystyskäynnit, nopeuttaa hoidon aloitusta ja varmistaa, että potilas hoidetaan tarkoituksenmukaisessa paikassa, ilman turhia siirtoja. ALISA-toiminta aloitettiin pilottina kuntayhtymän kotihoidon yksiköihin sekä kaksi tehostettua asumispalveluyksikköä. Toimintaa kehitetään ja tarkoitus on myös laajentaa pilottikoikeilun jälkeen.

2.1.4.4 Fysioterapia

Fysioterapiapalveluita tarjotaan hyvinvointikeskuksessa, hyvinvointiasemilla ja jalkautuvina palveluina myös asiakkaan kotiin. Fysioterapia asetti vuodelle 2021 päätavoitteeksi kehittää palveluiden saata- vuutta ja moniammatillista yhteistyötä. Lasten ja nuorten toimintaterapiassa pystyttiin kevään aikana parantamaan lasten pääsyä arviointiin sekä tarjoamaan useammalle lapselle toimintaterapiajaksoa ja ryhmämuotoista kuntoutusta mm päiväkotij- ja esikouluryhmät sekä tunnetaitoryhmä (2.–5. luokat) yhteistyössä psykologin kanssa. Lasten ja nuorten fysioterapiassa toteutettiin ennaltaehkäisevää fysioterapiaa 7. luokkalaisten ryhtitarkastuksilla sekä käynnistettiin lasten motoriikkaryhmä. Lasten ja nuorten kuntoutustyöryhmän toiminnan kehittämistyö aloitettiin syksyllä.

Sairaalaosaston henkilökunnan vähennyksellä ja potilasmateriaalilla oli vaikutusta myös osastofysioterapian toimintaan. Käytänteitä pyrittiin kehittämään arkirytmien ja yhteistyön sujuvoittamiseksi. Fysioterapeutit osallistuivat myös kuntouttavaan hoitotyöhön. Suoravastaanotto toiminta käynnistettiin uudelleen elokuussa Ylihärmässä. Fysioterapian suoritteet ja tuotot jäivät arvioitua pienemmiksi. Vuoden 2021 kuntayhtymän apuvälinelainausten määrä oli yhteensä 2626.

2.1.4.5 Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollossa on toimintaa sopeutettu resurssien mukaan. Suuhygienisteistä ja hammashoitajista on ollut pulaa ja rekrytointi on ollut haasteellista. Kaikkiin vakinasiin toimiin ei ole saatu henkilöstöä.

Terveyden edistämisessä on hyödynnetty sähköisiä palveluja. Koululaisille on pidetty suun terveydenhoitotunteja muun muassa Teamsin kautta. Kouluterveyskyselyn mukaan hampaiden harjaus kahdesti päivässä on lisääntynyt alueellamme.

Kutsujärjestelmää on pystytty ylläpitämään pidentämällä terveiden aikuisten tarkastusvälejä, yksilöllinen hoidontarve huomioiden. Säännölliset suun terveystarkastukset hillitsevät väestön terveyserojen kasvua sekä hoitajajonojen syntymistä. Kiireellisiä ja puolikiireellisiä hoitoaikoja on lisätty. Näin hammashoitoa on ollut saatavilla silloin, kun kuntalainen on sitä tarvinnut. Oikomishoidossa on lisätty työnjakoa, lähipalveluja ja iltapäiväaikoja lasten kuljetusten helpottamiseksi.

Alueellisessa hankkeessa on kehitetty mm. suun terveydenhuollon laatu- ja vaikuttavuusmittaristoa sekä luotu yhtenäistä ehkäisevän työn hoitopolkua.

Henkilökunnan hyvinvointia on seurattu muun muassa Mitä kuuluu-kyselyn tuloksien perusteella. Kehityskohteeksi valittiin ajanhallinta-asiat, jotka ovat edelleen haasteellisia hoitajapulan takia. Marraskuulla osallistuttiin THL:n koordinoimaan asiakaskyselyyn. Tuloksia ei ole vielä saatu. Asiakaspalaute on ollut pääsääntöisesti positiivista, koska hoitoon pääsy on ollut nopeaa. Ajanvarauksen henkilöstö on saanut runsaasti hyvää palautetta.

2.1.4.6 Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon menot olivat Evijärven kunnan osalta 3 725 248 euroa ja Kauhavan kaupungin osalta 23 560 570 euroa. Erikoissairaanhoidon talousarvio alittui molempien jäsenkuntien osalta, yhteensä 557 181 euroa.

Erikoissairaanhoidon menojen alittuminen johtui kuntayhtymän oman toiminnan pitkäjänteisestä kehittämisestä sekä koronapandemian vaikutuksesta myös erikoissairaanhoitoon.

ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2020	TA2021	TP2021	Muutos TP21/TA21	Muutos %
Sairaanhoitopiiri	25 765 872,27	26 340 000,00	25 563 165,14	-776 834,86	-3,04
Ensihoito	1 212 849,82	1 165 000,00	1 333 396,80	168 396,80	12,63
Muut palvelun tuottajat	355 292,41	338 000,00	389 256,79	51 256,79	13,17
Erikoissairaanhoito yhteensä	27 334 015,09	27 843 000,00	27 285 818,73	-557 181,27	-2,04
JÄSENKUNNITTAIN					
Evijärvi	3 951 458,54	3 923 000	3 725 248,29	-197 751,71	-5,31
Kauhava	23 382 556,55	23 920 000	23 560 570,44	-359 429,56	-1,53
	27 334 015,09	27 843 000	27 285 818,73	-557 181,27	-2,04

Terveyspalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021:

Tavoite/kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso/mittari	Toteuma 2021
Hoidon saatavuuteen panostaminen	<p>Tiimivastaanottojen kehittäminen</p> <p>Sähköisten palveluiden lisääminen</p> <p>Asiantuntijahoitajaroolin kehittäminen ja vahvistaminen.</p>	<p>Kiireettömän hoidon saatavuus alle 7 vrk, mittarina T3- aika</p> <p>Suoritteet suhteessa kiireellinen hoito – kiireetön hoito/tavoitteena 30 % - 70 %</p> <p>Tehokas ja sujuva palvelu jo ensikontaktista lähtien</p> <p>Hoitosuunnitelmien määrän kasvu</p>	<p>Ei toteutunut.</p> <p>Kiireevastaanottokäynnejä kaikista käynneistä oli 66 %. Tavoite ei toteutunut.</p> <p>Määrä kasvoi reippaasti.</p>
Laadukas ja turvallinen osastohoito sekä toimiva kotisairaala	<p>Osaston sujuvan toiminnan takaaminen</p> <p>Osaston kuntoutustoiminnan kehittäminen</p> <p>Kotisairaalan toimivien käytäntöjen vahvistaminen</p> <p>Hoidon tarpeen arviointi kotiin –</p>	<p>Osaston keskimääräinen hoitoaika alle 8 vrk</p> <p>Kotisairaalan käyntimäärät</p> <p>HTA – käyntien määrä</p>	<p>Toteutui, kha oli 6,8.</p> <p>Kotisairaalan käyntimäärä väheni hieman, mutta yksikkö aloitti uuden ALISA- toiminnan keväällä. Näiden HTA-yhteydenottojen määrä oli 176 kpl, joista 82</p>

	toiminnan käynnistäminen		johti asiakkaan luokse tehtyyn käyntiin.
Osastojakson jälkeen kotona pärjääminen	Kotiutus- ja jatko- hoitoprosessin kehittäminen Pyöröovisyndrooman välttäminen	Potilaiden määrän seuranta, jotka palautuvat 1vk ja 1 kk sisällä takaisin osastolle saman käyntisyyn vuoksi.	Määrän seuranta ei toteutunut.
Hyvän asiakaskokemuksen vahvistaminen	Asiakaspalvelun verkkokoulutusten suorittaminen Roidu -palautejärjestelmän aktiivinen käyttö	Asiakaspalautteet ja palautelomakkeiden päivitys Jatkuvan asiakaspalautteen kerääminen Asiakastyytyväisyyskyselyt NPS-luku, tavoitteena 60 %	Asiakaspalautejärjestelmäksi on päätetty hyvinvointialuevalmistelussa ottaa käyttöön QPro. Ky osallistui palautelomakkeen pilotointiin. Toteutuneet yksiköissä joko jatkuvan palautteen keräämisellä tai tehokyselyinä. Tulokset joka yksikössä erinomaiset. NPS-mittarin käyttöönotto peruttiin koronapandemian vuoksi, koska laitetta ei voinut asentaa käyttöön hygieniasyistä.

2.1.5 Investoinnit

Kokonaisinvestoinnit vuonna 2021 olivat yhteensä 22 147,00 euroa. Talousarviossa investointeihin oli varattu yhteensä 174 000 euroa, joten investointien talousarvion toteutuma oli 12,72 %.

Toteutuneet investoinnit olivat hammashoidon konehankinta (Plandent/ Vistascan mini view) 5 980,00 € sekä vuodeosaston hoitajakutsujärjestelmä 8 084,31 € ja Iltakellon tehostetun palveluasumisen hoitajakutsujärjestelmä 8 082,69 €.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen tulosalueittain

Käyttötalous yhteensä						
*) <u>Hallinto- ja tukipalvelut</u>						
		<u>TP 2020</u>	<u>TA 2021</u>	<u>TP 2021</u>	<u>Poikkeama</u>	<u>Tot-%</u>
	Toimintatulot	401 559	374 000	366 236	-7 764	97,9
	Toimintamenot	5 985 517	5 286 445	5 840 167	553 722	110,5
	Suunnitelmapoistot	26 755	22 800	28 778	5 978	126,2
	Nettomenot	5 610 713	4 935 245	5 502 709	567 464	111,5
<u>Sosiaalipalvelut</u>						
		<u>TP 2020</u>	<u>TA 2021</u>	<u>TP 2021</u>	<u>Poikkeama</u>	<u>Tot-%</u>
	Toimintatulot	833 766	832 725	1 234 904	402 179	148,3
	Toimintamenot	16 943 408	16 175 848	16 540 729	364 881	102,3
	Suunnitelmapoistot	42 787	41 700	45 564	3 864	109,3
	Nettomenot	16 152 429	15 384 823	15 351 389	-33 434	99,8
<u>Ikäihmisten palvelut</u>						
		<u>TP 2020</u>	<u>TA 2021</u>	<u>TP 2021</u>	<u>Poikkeama</u>	<u>Tot-%</u>
	Toimintatulot	5 204 677	4 423 132	4 784 411	361 279	108,2
	Toimintamenot	20 776 485	20 147 104	20 989 402	842 298	104,2
	Suunnitelmapoistot	23 499	20 300	20 973	673	103,3
	Nettomenot	15 595 307	15 744 272	16 225 964	481 692	103,1
<u>Perusterveydenhuolto</u>						
		<u>TP 2020</u>	<u>TA 2021</u>	<u>TP 2021</u>	<u>Poikkeama</u>	<u>Tot-%</u>
	Toimintatulot	1 864 925	2 131 120	3 371 072	1 239 952	158,2
	Toimintamenot	12 969 237	12 522 188	14 323 388	1 801 200	114,4
	Suunnitelmapoistot	53 904	39 700	40 517	817	102,1
	Nettomenot	11 158 216	10 430 768	10 992 834	562 066	105,4
<u>Erikoissairaanhoido</u>						
		<u>TP 2020</u>	<u>TA 2021</u>	<u>TP 2021</u>	<u>Poikkeama</u>	<u>Tot-%</u>
	Toimintatulot			90 807		
	Toimintamenot	27 334 016	27 843 000	27 376 626	-466 374	98,3
	Nettomenot	27 334 016	27 843 000	27 285 819	-557 181	98,0
<u>Palveluliikenne</u>						
		<u>TP 2020</u>	<u>TA 2021</u>	<u>TP 2021</u>	<u>Poikkeama</u>	<u>Tot-%</u>
	Toimintamenot	82 114	70 000	79 588	9 588	113,7
	Nettomenot	82 114	70 000	79 588	9 588	113,7
<u>Käyttötalous yhteensä</u>						
		<u>TP 2020</u>	<u>TA 2021</u>	<u>TP 2021</u>	<u>Poikkeama</u>	<u>Tot-%</u>
	Toimintatulot	8 304 927	7 760 977	9 847 430	2 086 453	126,9
	Toimintamenot	84 008 662	81 974 585	85 070 312	3 095 727	103,8
	Suunnitelmapoistot	146 946	124 500	135 833	11 333	109,1
	Nettomenot/kuntien maksuosuudet	75 851 239	74 338 108	75 124 734	786 626	101,1
	TOIMINTAKATE	147 503	124 500	-98 147	-222 647	-78,8

	Rahoitustuotot ja -kulut						
	Rahoitustuotot	12 422	21 000	13 546	-7 454	64,5	
	Rahoituskulut	7 558	1 000	5 493	4 493	549,3	
	Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	4 864	20 000	8 053	-11 947	40,3	
	Käyttöomaisuuden myynti						
	VUOSIKATE	152 367	144 500	-90 094	-234 594	-62,3	
	Suunnitelman mukaiset poistot	146 946	124 500	135 833	11 333	109,1	
	TILIKAUDEN TULOS	5 422	20 000	-225 927	-245 927	-1 129,6	
	Käyttötalous yhteensä						
		TP 2020	TA 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot-%	Poikkeama
	Toimintatulot	84 156 165	82 099 085	84 972 165	2 873 080	103,5	2 873 080
	Toimintamenot	84 008 662	81 974 585	85 070 312	3 095 727	103,8	3 095 727
	TOIMINTAKATE	147 503	124 500	-98 147	-222 647	-78,8	-222 647
	Poistot ja arvonalentumiset	146 946	124 500	135 833	11 333	109,1	11 333

2.2.2 Jäsenkuntaosuudet

KUNTAOSUUDET (peruspalvelut)					
Sosiaalipalvelut	TP2018	TP2019	TP2020	TA 2021	TP 2021
Evijärvi	2 077 800	2 255 324	2 229 625	2 069 939	2 159 236
Kauhava	13 706 623	15 052 054	15 837 206	15 103 456	15 103 108
YHTEENSÄ	15 784 423	17 307 378	18 066 831	17 173 395	17 262 344
Ikäihmisten palvelut					
Evijärvi	2 388 782	2 892 098	2 957 006	2 899 514	3 101 479
Kauhava	15 142 102	15 365 594	15 186 019	16 141 978	16 565 028
YHTEENSÄ	17 530 884	18 257 692	18 143 025	19 041 493	19 666 508
Perusterveydenhuolto					
Evijärvi	1 645 962	1 765 826	1 397 985	1 167 812	1 318 458
Kauhava	11 250 965	11 550 049	10 826 937	9 042 408	9 743 725
YHTEENSÄ	12 896 927	13 315 875	12 224 922	10 210 221	11 062 183
PERUSPALVELUT YHTEENSÄ					
Evijärvi	6 112 544	6 913 248	6 584 615	6 137 266	6 579 173
Kauhava	40 099 690	41 967 697	41 850 162	40 287 842	41 411 861
YHTEENSÄ	46 212 234	48 880 945	48 434 777	46 425 108	47 991 035

Palveluliikenne					
Evijärvi	17 127	19 788	23 513	18 830	21 410
Kauhava	72 116	68 105	58 601	51 170	58 179
YHTEENSÄ	89 243	87 893	82 114	70 000	79 588
Erikoissairaanhoito					
Evijärvi	3 914 309	3 980 340	3 951 459	3 923 000	3 725 248
Kauhava	23 514 841	23 734 185	23 382 557	23 920 000	23 560 570
YHTEENSÄ	27 429 150	27 714 525	27 334 015	27 843 000	27 285 819
KAIKKI KUNTAOSUJDET YHTEENSÄ					
Evijärvi	10 043 980	10 913 376	10 559 586	10 079 096	10 325 831
Kauhava	63 686 647	65 769 987	65 291 320	64 259 012	65 030 610
YHTEENSÄ	73 730 627	76 683 363	75 850 906	74 338 108	75 356 442
Kuntaosuudet ilman erikoissairaanhoitoa					
Evijärvi	6 129 671	6 933 036	6 608 128	6 156 096	6 600 583
Kauhava	40 171 806	42 035 802	41 908 763	40 339 012	41 470 040
YHTEENSÄ	46 301 477	48 968 838	48 516 891	46 495 108	48 070 623
Erityispalvelut/Eskoo		1 322 763	1 454 824	1 459 700	1 628 021
Oma toiminta		47 464 075	47 062 067	45 035 408	46 442 602

2.2.3 Tuloslaskelman toteutuminen

TULOSLASKELMA					
		TA 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT					
	Myyntituotot	76 342 985,00	77 046 954,24	-703 969,24	100,90
	Maksutuotot	4 495 400,00	4 754 795,75	-259 395,75	105,8
	Tuet ja avustukset	429 400,00	2 207 122,74	-1 777 722,74	514,0
	Muut toimintatuotot	831 300,00	963 292,17	-131 992,17	115,9
	TUOTOT YHTEENSÄ	82 099 085,00	84 972 164,90	2 873 079,90	103,5
TOIMINTAKULUT					
	Henkilöstökulut				
	Palkat ja palkkiot	-25 302 247,00	-26 192 784,35	890 537,35	103,5
	Henkilösivukulut				
	Eläkekulut	-4 643 560,00	-4 726 315,36	82 755,36	101,8
	Muut henkilösivukulut	-881 796,00	-1 120 939,65	239 143,65	127,1
	Palvelujen ostot				
	Asiakaspalvelujen ostot	-36 756 179,00	-36 635 050,29	-121 128,71	99,7
	Palvelujen ostot	-7 118 119,00	-8 390 785,05	1 272 666,05	117,9
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat				

Ostot tilikauden aikana	-2 284 707,00	-2 946 199,31	661 492,31	129,0
Avustukset	-3 017 809,00	-3 198 527,83	180 718,83	106,0
Muut toimintakulut	-1 970 168,00	-1 859 709,90	-110 458,10	94,4
KULUT YHTEENSÄ	-81 974 585,00	-85 070 311,74	3 095 726,74	103,8
TOIMINTAKATE	124 500,00	-98 146,84	222 646,84	-78,8
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				
Korkotuotot	15 000,00	5 966,67	-9 033,33	39,8
Muut rahoitustuotot	6 000,00	7 579,12	1 579,12	126,3
Korkokulut	0,00	-5 147,45	-5 147,45	0,0
Muut rahoituskulut	-1 000,00	-345,37	-654,63	34,5
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	20 000,00	8 052,97	-11 947,03	40,3
VUOSIKATE	144 500,00	-90 093,87	234 593,87	-62,3
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
Suunnitelman mukaiset poistot	-124 500,00	-135 832,98	11 332,98	109,1
Yhteensä	-124 500,00	-135 832,98	11 332,98	109,1
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	20 000,00	-225 926,85	-245 926,85	- 1129,6

2.2.4 Investointiosan toteutuminen

Investointien toteuma		TA 2021	TP 2021
Atk- ja tietoliikenneohjelmat			
	Matkalaskujärjestelmä	15 000	
	LifeCare päivitykset	56 000	
	OmaOlo	5 000	
		76 000	
Atk-laitteet			
	Korvaushankinnat	50 000	
		50 000	
Koneet ja kalusto			
	Tarjoiluvaunu	14 000	
	Työpajan työkonehankinnat	20 000	
	Residuaalimittari	8 000	
	Digitaaliskanneri suun terveydenhuollon oikomishoitoon	6 000	5 980
	Hoitajakutsujärjestelmä		16 167
		48 000	22 147
Investointiesitykset 2021 yhteensä		174 000	22 147

2.2.5 Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2021	TP 2020	Poikkeama	Tot-%
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	144 500,00	-90 093,87	-234 593,87	-62,3
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-174 000,00	-22 147,00	-151 853,00	12,7
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot		0,00	0,00	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-29 500,00	-112 240,87	-82 740,87	380,5
Rahoituksen rahavirta				
Peruspääoman muutokset		0,00		
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen pääomat		644,11		
Vaihto-omaisuuden muutos		70 083,86		
Saamisten muutos		-1 394 505,72		
Korottomien velkojen muutos		-293 548,80		
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	0,00	-1 617 326,55	-1 617 326,55	
Rahoituksen rahavirta	0,00	-1 617 326,55	-1 617 326,55	
Rahavarojen muutos	-29 500,00	-1 729 567,42	-1 700 067,42	5 862,9

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA			
		1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot		77 046 954,24	78 250 166,32
Maksutuotot		4 754 795,75	4 659 405,31
Tuet ja avustukset		2 207 122,74	393 512,08
Muut toimintatuotot		963 292,17	853 081,52
TUOTOT YHTEENSÄ		84 972 164,90	84 156 165,23
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-26 192 784,35	-25 692 280,84
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-4 726 315,36	-4 724 711,15
Muut henkilösivukulut		-1 120 939,65	-1 121 813,64
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot		-36 635 050,29	-36 957 008,19
Palvelujen ostot		-8 390 785,05	-7 780 031,79
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-2 946 199,31	-2 647 795,10
Avustukset		-3 198 527,83	-2 812 052,20
Muut toimintakulut		-1 859 709,90	-2 272 968,85
KULUT YHTEENSÄ		-85 070 311,74	-84 008 661,76
TOIMINTAKATE		-98 146,84	147 503,47
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT			
Korkotuotot		5 966,67	5 686,11
Korkokulut		-5 147,45	-7 077,71
Muut rahoitustuotot		7 579,12	6 735,96
Muut rahoituskulut		-345,37	-480,46
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ		8 052,97	4 863,90
VUOSIKATE		-90 093,87	152 367,37
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
Suunnitelman mukaiset poistot		-135 832,98	-146 945,72
Yhteensä		-135 832,98	-146 945,72
		-225 926,85	5 421,65

3.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA		2021	2020
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate		-90 093,87	152 367,37
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-22 147,00	-122 853,94
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		-112 240,87	29 513,43
Rahoituksen rahavirta			
Edellisten tilikausien oikaisu			
Peruspääoman muutokset		0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varat		644,11	-7 158,92
Toimeksiantojen pääomat			
Vaihto-omaisuuden muutos		70 083,86	-22 793,59
Saamisten muutos		-1 394 505,72	5 879 540,70
Korottomien velkojen muutos		-293 548,80	-128 506,60
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä		-1 617 326,55	5 721 081,59
Rahoituksen rahavirta		-1 617 326,55	5 721 081,59
Rahavarojen muutos		-1 729 567,42	5 750 595,02
Rahavarojen muutos taseesta		-1 729 567,42	5 750 595,02
Rahavarat 1.1.		10 273 600,36	4 523 005,34
Rahavarat 31.12.		8 544 032,94	10 273 600,36
		-1 729 567,42	5 750 595,02

3.3 Maksuvalmius

MAKSUVALMIUS		2021	2020
Toimintakulut		-85 070 311,74	-84 008 661,76
Korkokulut		-345,37	-480,46
Investointimenot		-22 147,00	-122 853,94
Kassastamaksut tilikaudella		-85 092 804,11	-84 131 996,16
Rahavarat kauden lopussa		8 544 032,94	10 273 600,36
Kassan riittävyys (pv)		36,65	44,57
Investointien tulo-rahoitus, %		-406,80	124,02

3.4 Tase

TASE JA TUNNUSLUVUT				31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet		34 602,13	53 931,13	
	Muut pitkävaikutteiset menot		141 762,37	180 634,28	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä				176 364,50	234 565,41
Aineelliset hyödykkeet					
	Kiinteät rakennelmat ja laitteet		17 062,75	18 358,65	
	Koneet ja kalusto		190 276,07	244 465,24	
	Muut aineelliset hyödykkeet		1 934,16	1 934,16	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
Aineelliset hyödykkeet yhteensä				209 272,98	264 758,05
Sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet		6 553,45	6 553,45	
Sijoitukset yhteensä				6 553,45	6 553,45
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ				392 190,93	505 876,91
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ				0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
	Aineet ja tarvikkeet		13 525,62	83 609,48	
Vaihto-omaisuus yhteensä				13 525,62	83 609,48
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
	Muut saamiset		50 000,00		
Pitkäaikaiset saamiset yht.				50 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset					
	Myyntisaamiset		1 765 226,84	871 132,37	
	Muut saamiset		420 359,18	446 942,54	
	Siirtosaamiset		930 743,89	453 749,28	
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä				3 116 329,91	1 771 824,19
Saamiset yhteensä				3 166 329,91	1 771 824,19
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä					
	Rahat ja pankkisaamiset		8 544 032,94	10 273 600,36	
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä				8 544 032,94	10 273 600,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ				11 723 888,47	12 129 034,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ				12 116 079,40	12 634 910,94
VASTATTAVAA					
				31.12.2021	31.12.2020

OMA PÄÄOMA			
	Peruspääoma	1 869 871,48	1 869 871,48
	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	225 926,85	220 505,20
	Tilikauden yli-/alijäämä	-225 926,85	5 421,65
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 869 871,48	2 095 798,33
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
	Valtion toimeksiantojen pääomat	22 064,89	21 420,78
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ		22 064,89	21 420,78
VIERAS PÄÄOMA			
	Lyhytaikainen vieras pääoma		
	Saadut ennakot	0,00	636 761,47
	Ostovelat	4 410 529,26	4 188 969,18
	Muut velat	531 257,11	642 080,01
	Siirtovelat	5 282 356,66	5 049 881,17
	Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	10 224 143,03	10 517 691,83
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		10 224 43,03	10 517 691,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		12 116 079,40	12 634 910,94

4. Liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Yhtymähallitus on 19.11.2013 hyväksynyt Kilan kuntajaoston yleisohjeen 15.11.2012 mukaisen poistosuunnitelman. Uutta poistosuunnitelmaa käytetään 1.1.2013 jälkeen käyttöönotettujen hyödykkeiden osalta. Vanhojen hyödykkeiden osalta käytetään aiemmin voimassa olleen poistosuunnitelman mukaisia poistoajoja. Aiemman poistosuunnitelman poistoajat eivät poikkea olennaisesti 19.11.2013 poistosuunnitelman poistoajoista.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihintamenetelmällä hankintamäärillä painotettujen hankintamenojen keskiarvoon.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

4.2.1 Toimintatuotot tulosalueittain

Toimintatuotot tulosalueittain		
	2021	2020
Myyntituotot		
Hallinto- ja tukipalvelut	123 390,02	147 943,90
Sosiaalipalvelut	276 875,25	293 812,91
Ikäihmisten palvelut	1 204 766,87	1 691 902,56
Terveyspalvelut	317 187,63	265 268,42
Kuntien perusp.maksuosuudet	75 124 734,47	75 851 238,53
Myyntituotot yhteensä	77 046 954,24	78 250 166,32
Maksutuotot		
Hallinto- ja tukipalvelut	1,05	4,03
Sosiaalipalvelut	189 057,60	133 592,70
Ikäihmisten palvelut	2 930 595,75	2 935 621,55
Terveyspalvelut	1 635 141,35	1 590 187,03
Maksutuotot yhteensä	4 754 795,75	4 659 405,31
Tuet ja avustukset		
Työllistämistuki	64 127,11	57 118,34
Korvaukset Kelalta	189 434,33	200 303,13
Muut tuet ja avustukset	1 953 561,30	136 090,61
Tuet ja avustukset yhteensä	2 207 122,74	393 512,08
Muut tuotot		
Vuokratuotot	815 372,39	744 142,21
Toimeentulotuen takaisinperintä	1 037,94	6 431,68
Muut tuotot	146 881,84	102 507,63
Muut tuotot yhteensä	963 292,17	853 081,52
Toimintatuotot yhteensä	84 972 164,90	84 156 165,23

4.2.2 Toimintakulut tulosalueittain

Toimintakulut tulosalueittain		
	2021	2020
Henkilöstökulut		
Hallinto- ja tukipalvelut	3 173 669	3 108 795
Sosiaalipalvelut	5 355 967	5 235 395
Ikäihmisten palvelut	15 622 706	15 248 454
Terveyspalvelut	7 887 697	7 946 162
Henkilöstökulut yhteensä	32 040 039	31 538 806
Erikoissairaanhoidot	27 334 015	27 334 015
Erityispalvelut	1 454 824	1 454 824
Muut asiakaspalvelut		
Hallinto- ja tukipalvelut	243	
Sosiaalipalvelut	6 236 596	6 706 526
Ikäihmisten palvelut	1 009 036	1 009 011
Terveyspalvelut	600 336	452 632
Asiakaspalvelut yhteensä	36 635 050	36 957 008
Muut palvelut		
Hallinto- ja tukipalvelut	1 755 259	1 784 987
Sosiaalipalvelut	966 889	1 074 617
Ikäihmisten palvelut	1 840 163	2 094 348
Terveyspalvelut	3 828 474	2 826 080
Muut palvelut yhteensä	8 390 785	7 780 032
Aineet ja tarvikkeet		
Hallinto- ja tukipalvelut	592 606	639 968
Sosiaalipalvelut	161 858	171 840
Ikäihmisten palvelut	358 914	313 130
Terveyspalvelut	1 832 821	1 522 857
Aineet ja tarvikkeet yhteensä	2 946 199	2 647 795
Avustukset	3 198 528	2 812 052
Muut toimintamenot	1 859 710	2 272 969
Toimintakulut yhteensä	85 070 312	84 008 662

4.2.3 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

1.1.2013 käyttöön otetuista hyödykkeistä

Yhtymähallitus 19.11.2013

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä	
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	5–20 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5–20 vuotta
Kehittämismenot	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	20–40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Tasapoisto	10 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10–15 vuotta
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	10 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3–5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3–5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut		
pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista/ennen
1.1.2013 käyttöön otetuista hyödykkeistä

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä	
Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	5 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	5 vuotta
Muut	Tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Tasapoisto	12 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	15 vuotta
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	10 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut		
pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

4.2.4 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta tilinpäätöksessä

Vuosina 2020–2024	
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	141 389,35
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	72 500,50
Ero (€)	68 888,85
Ero %	95,02

4.3 Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot

4.3.1 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Työterveyshuolto/Kela	181 257,65	333 738,59
Muut saamiset Kelalta	64 238,72	46 696,24
Valtionosuudet/hankkeet	469 652,30	
Sotainvaliditilitykset/valtio	28 762,22	23 195,26
Muut siirtosaamiset valtiolta	35 868,58	36 038,07
Muut siirtosaamiset	150 964,42	14 081,12
Siirtosaamiset yhteensä	930 743,89	453 749,28

4.3.2 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

	2021	2020
Tietokoneohjelmistot		
Alkusaldo 1.1.	53 931,13	25 849,12
Tilikauden lisäykset	0,00	44 327,29
Siirrot erien välillä		
Tilikauden poistot	-19 329,00	-16 245,28
Tasearvo 31.12.	34 602,13	53 931,13
Muut pitkävaikutteiset menot		
Alkusaldo 1.1.	180 634,28	161 655,50
Tilikauden lisäykset	0,00	54 639,08
Siirrot erien välillä		
Tilikauden poistot	-38 871,91	-35 660,30
Tasearvo 31.12.	141 762,37	180 634,28
Aineettomat hyödykkeet yht.	176 364,50	234 565,41
Aineelliset hyödykkeet		

Maa- ja vesialueet			
	Alkusaldo 1.1.	0,00	0,00
	Tilikauden vähennykset		
	Siirrot erien välillä		
	Tasearvo 31.12.	0,00	0,00
Liittymismaksut			
	Alkusaldo 1.1.	0,00	0,00
	Tilikauden vähennykset		
	Tasearvo 31.12.	0,00	0,00
Maa- ja vesialueet			
		0,00	0,00
Hallinto- ja laitosrakennukset			
	Alkusaldo 1.1.	0,00	0,00
	Tilikauden vähennykset		
	Siirrot erien välillä		
	Tilikauden poistot		
	Tasearvo 31.12.	0,00	0,00
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			
	Alkusaldo 1.1.	18 358,65	0,00
	Tilikauden vähennykset	0,00	19 438,57
	Tilikauden poistot	-1 295,90	-1 079,92
	Tasearvo 31.12.	17 062,75	18 358,65
Rakennukset			
		17 062,75	18 358,65
Kuljetusvälineet			
	Alkusaldo 1.1.	19 284,96	25 368,82
	Tilikauden lisäykset		
	Tilikauden vähennykset		
	Tilikauden poistot	-6 083,88	-6 083,86
	Tasearvo 31.12.	13 201,08	19 284,96
ATK			
	Alkusaldo 1.1.	0,00	0,00
	Tilikauden poistot		
	Tasearvo 31.12.	0,00	0,00
Muut koneet ja kalusto			
	Alkusaldo 1.1.	225 180,28	308 607,64
	Tilikauden lisäykset	22 147,00	4 449,00
	Tilikauden vähennykset		
	Tilikauden poistot	-70 252,29	-87 876,36
	Tasearvo 31.12.	177 074,99	225 180,28
Koneet ja kalusto			
		190 276,07	244 465,24
Arvo- ja taide-esineet			

	Alkusaldo 1.1.	1 934,16		1 934,16
	Tasearvo 31.12.	1 934,16		1 934,16
	Muut aineelliset hyödykkeet	1 934,16		1 934,16
	Aineelliset hyödykkeet yht.	209 272,98		264 758,05
	Sijoitukset			
	Muut osakkeet ja osuudet			
	Alkusaldo 1.1.	6 553,45		6 553,45
	Lisäykset			
	Vähennykset			
	Saldo 31.12.	6 553,45		6 553,45
	Osakkeet ja osuudet	6 553,45		6 553,45
	Sijoitukset yht.	6 553,45		6 553,45
	PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	392 190,93		505 876,91

4.3.3 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely			
	2021		2020
Peruspääoma			
Evijärvi 1.1	22 691,54		22 691,54
Evijärvi 31.12.	22 691,54		22 691,54
Kauhava 1.1.	1 847 179,94		1 847 179,94
Vähennykset	0,00		0,00
Kauhava 31.12	1 847 179,94		1 847 179,94
Peruspääoma 31.12	1 869 871,48		1 869 871,48
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä			
Alkusaldo 1.1.	225 927,05		220 505,30
Edellisten kausien ali/ylijäämä 31.12.	225 927,05		220 505,30
Tilikauden yli-/alijäämä	-225 927,05		5 421,65
Oma pääoma yhteensä	1 869 871,48		2 095 798,43

4.3.4 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2021		2020
Maksamattomat palkat	374 453,18		178 816,59
Sosiaalivakuutusmaksuvelat	531 257,11		525 189,93
Lomapalkkavaraukset	3 972 794,16		4 013 793,28
Itsenäistymisvarat	260,23		260,23
Muut siirtovelat	403 591,98		331 821,14
Siirtovelat yhteensä	5 282 356,66		5 049 881,17

4.4 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

4.4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstö	31.12.2021	31.12.2020
Vakinaiset		
Kokoaikaiset	450	474
Osa-aikaiset	139	128
Vakinaiset yhteensä	589	602
Määräaikaiset		
Kokoaikaiset	91	133
Osa-aikaiset	33	17
Sivutoimiset		3
Työllistetyt	5	5
Määräaikaiset yhteensä	129	158
Kaikki yhteensä	718	760

4.4.2 Tilikauden henkilöstökulut

	2021	2020
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	26 192 784,35	25 692 281,00
Eläkekulut	4 726 315,36	4 724 711,00
Muut henkilösivukulut	1 120 939,65	1 121 814,00
Henkilöstökulut yhteensä	32 040 039,36	31 538 806,00
Henkilöstökulut tulosalueittain		
Hallinto- ja tukipalvelut	3 173 669,14	3 108 795,00
Sosiaalipalvelut	5 355 967,28	5 235 395,00
Ikäihmisten palvelut	15 622 705,54	15 248 454,00
Terveyspalvelut	7 887 697,40	7 946 162,00
Henkilöstökulut yhteensä	32 040 039,36	31 538 806,00

4.4.3 Tilintarkastajan palkkiot

	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot	9011,7	8 422,70
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	4992,25	6 035,81
Muut palkkiot		6 780,00
	14 003,95	21 238,51

4.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

4.5.1 Leasingvastuiden yhteismäärä

	2021	2020
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	19 485,60	22 557,88
Myöhemmin maksettavat	57 028,76	17 307,36
Leasingvastuut yhteensä	76 514,36	39 865,24

4.5.2 Vastuusitoumukset

	2021	2020
Vuokravastuut	1 740 271,50	2 232 444,86
Pääomavuokravastuut	950 550,00	1 132 986,80
Vuokravastuut yhteensä	2 690 821,50	3 365 431,66

5. Tilinpäätöksen allekirjoitukset

5.1 Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Kuntayhtymä Kaksineuvoinen

Tilinpäätös kaudelta 1.1. - 31.12.2021

Kauhavalla 22.2.2022

Yhtymähallitus

5.2 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kauhavalla ____ / ____ 2022

KPMG Oy Ab

Emma Paananen
KHT, JHT

6. Luettelot ja selvitykset

6.1 Luettelo kirjanpito- ja tositteiden lajeista

Pääkirja
Päiväkirjat
Tasekirja

Tositteiden lajit	Tositelajit
Kassa- ja pankkitositteet	1–2
Palkkatapahtumat	4
Toimeentulotuki	6
Luottotappiot	15
Ostolaskut ja niiden maksut	20–29
Myyntilaskut ja niiden suoritukset	30–43
Arvonlisävero	50
Muistiotositteet	90
Kirjanpidon tulos	96

6.2 Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Pysyvästi säilytettävät
Tasekirja
Talousarvion toteutumisvertailu
Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus
Toimintakertomus
Tililuettelo

Kymmenen vuotta säilytettävät
Pääkirja
Tase-erittelyt
Päiväkirjat
Tilikauden tositteet *)

*) ESR:n ja EAKR:n rahoittamien hankkeiden tositteet 10 vuotta ohjelmakauden päättymisestä.

7. Tilasto-osa

7.1 Palvelujen käyttö jäsenkunnittain ja tehtävittäin 2016–2021

	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
<u>Perheneuvola,</u>						
Kauhava	1 416	1 232	1 329	1 433	1 390	693
Evijärvi	213	188	149	240	228	125
Lappajärvi	189	156	289			
YHTEENSÄ	1 818	1 576	1 767	1 673	1 618	818
<u>Lastensuojelun perhe- ja laitoshoido</u>						
Kauhava	9 863	10 448	10 988	13 529	13 129	11 565
Evijärvi	2 399	1 600	1 313	1 672	1 640	1 143
Lappajärvi	816	868	1 305			
YHTEENSÄ	13 078	12 916	13 606	15 201	14 769	12 708
<u>Roihan majakka</u>						
Kauhava	2 915	2 730	1 531			
Lappajärvi	60	189	93			
YHTEENSÄ	2 975	2 919	1 624	0	0	0
<u>Vammaisten ja mt-kunt. asumispalvelut</u>						
Kauhava	40 444	41 268	42 823	43 673	42 374	39 282
Evijärvi	7 400	7 412	7 174	6 792	6 204	5 880
Lappajärvi	5 735	5 422	5 117	0	0	0
YHTEENSÄ	53 579	54 102	55 114	50 465	48 578	45 162
2016 alkaen kuntalaskutuksessa laskutettu erikseen						
<u>Mt-kuntoutujien asumispalvelut</u>						
Kauhava	21 118	22 365	23 386	23 667	20 884	18 176
Evijärvi	3 326	3 015	2 270	1 686	1 814	1 694
Lappajärvi	1 634	1 997	1 286			
YHTEENSÄ	26 078	27 377	26 942	25 353	22 698	19 870
<u>Vammaisten asumispalvelut</u>						
Kauhava	19 326	18 903	19 437	20 006	21 490	21 106
Evijärvi	4 074	4 397	4 904	5 106	4 390	4 186
Lappajärvi	4 101	3 425	3 831			
YHTEENSÄ	27 501	26 725	28 172	25 112	25 880	25 292
<u>Työ- ja päivätoiminta</u>						
Kauhava	12 865	12 223	11 943	12 116	9 875	11 647
Evijärvi	3 703	2 594	2 783	2 473	1 335	1 944
Lappajärvi	2 570	2 418	2 191			
YHTEENSÄ	19 138	17 235	16 917	14 589	11 210	13 591

<u>Kotihoito</u>						
Kauhava	105 150	112 076	123 532	122 273	120 040	115 423
Evijärvi	19 208	21 075	24 101	29 165	30 323	26 099
Lappajärvi	15 280	28 026	29 284			
YHTEENSÄ	139 638	161 177	176 917	151 438	150 363	141 522
<u>Asiakasohjaus</u>						
Kauhava				4 148	4 670	3 064
Evijärvi				664	948	431
Lappajärvi						
YHTEENSÄ				4 812	5 618	3 495
<u>Palveluasuminen</u>						
Kauhava	725					
Evijärvi						
Lappajärvi	7 404					
YHTEENSÄ	8 129					
<u>Tehostettu palveluasuminen</u>						
Kauhava	79 085	71 700	72 871	75 369	72 272	68 855
Evijärvi	9 954	12 858	9 918	12 043	11 135	10 390
Lappajärvi	23 711	21 881	22 022			
YHTEENSÄ	112 750	106 439	104 811	87 412	83 407	79 245
<u>Laitoshoito/intervallihoito</u>						
Kauhava	789					
Evijärvi	2 962					
Lappajärvi	908					
YHTEENSÄ	4 659					

	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
<u>Lääkärit</u>						
Kauhava				18 119	15 778	17 219
Evijärvi				2 382	2 109	2 332
Lappajärvi						
YHTEENSÄ				20 501	17 887	19 551
<u>Avosairaanhoido</u>						
Kauhava	41 492	41 733	44 091	48 091	41 865	50 197
Evijärvi	6 908	6 640	6 279	5 984	5 343	6 387
Lappajärvi	7 656	8 029	7 654			
YHTEENSÄ	56 056	56 402	58 024	54 075	47 208	56 584
<u>Avoterveydenhuolto</u>						
Kauhava	21 962	20 726	20 855	20 509	15 312	40 423
Evijärvi	4 166	3 685	3 518	3 554	2 831	6 512
Lappajärvi	4 361	3 817	4 437			
YHTEENSÄ	30 489	28 228	28 810	24 063	18 143	46 935
<u>Kuntoutusosasto</u>						
Kauhava	5 817	4 873	1 930			
Evijärvi	343	820	49	49		
Lappajärvi	232	356	115	115		
YHTEENSÄ	6 392	6 049	2 094	164	0	0
<u>Sairaalaosasto</u>						
Kauhava	7 561	6 500	8 291	8 617	8 292	9 845
Evijärvi	1 546	1 370	1 445	1 550	849	1 218
Lappajärvi	2 018	2 100	1 619			
YHTEENSÄ	11 125	9 970	11 355	10 167	9 141	11 063
<u>Suun terveydenhuolto</u>						
Kauhava	19 044	19 760	18 984	18 534	16 923	17 098
Evijärvi	3 266	3 367	3 308	3 360	2 773	3 192
Lappajärvi	4 350	4 020	4 331			
YHTEENSÄ	26 660	27 147	26 623	21 894	19 696	20 290

7.1 Suoritehinnat 2016–2021 tehtävittäin

2014 kotihoidon jäsenkuntaosuus laskettu eur/yli 65-vuotias ja 2015 eur/tiimien palkkakustannukset.

Jäsenkunnilta lasketut suoritehinnat 2016–2021 tehtävittäin						
	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
Perheneuvola						
Käynnin/suoritteen (2014) hinta, €	227,74	223,50	180,38	219,32	253,11	487,39
Lastensuojelun sosiaali- ja perhetyö						
Jäsenkuntalaskutus, €/asukas	59,33	53,92	53,35	69,95	79,66	72,38
Perhe- ja laitoshoido						
Hoitopäivän hinta, €	165,02	171,34	168,09	167,45	177,73	175,37
Päihdepalvelut						
Jäsenkuntalaskutus, €/asukas	6,51	5,47	5,41	3,67	2,37	1,87
Mt-kuntoutujien asumispalvelu 2016 alkaen erillisenä tehtävänä						
Hoitopäivän hinta, €	62,92	64,19	65,92	64,67	66,23	65,69
Vammaisten asumispalvelu 2016 alkaen erillisenä tehtävänä						
Hoitopäivän hinta, €	148,76	154,39	156,17	166,65	173,57	175,48
Työ- ja päivätoiminta						
Osallistumispäivän hinta, €	67,07	74,40	79,20	80,61	101,54	88,71
Sosiaali- ja muut tukitoimet (sis. mm. avustajien palkat ja kulj.palvelut)						
Jäsenkuntalaskutus, €/asukas	134,78	143,59	146,07	155,95	160,85	146,9
Aikuissosiaalityö ja työhön kuntoutus/ työmarkkinatuki						
Jäsenkuntalaskutus, €/asukas	24,32	22,92	24,96	34,50	33,3	33,44
Kotihoito						
Asiakastunnin hinta, €	50,35	47,88	48,24	46,55	48,42	62,64
Asiakasohjaus						
Käyntikerran hinta, €				72,39	64,12	75,5
	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
Tehostettu palveluasuminen						
Hoitopäivän hinta, €	98,44	99,06	110,55	112,29	113,02	118,31

Avosairaanhoito						
Käyntikerran hinta, €	64,99	67,97	75,60	79,66	66,91	79,4
Avosairaanhoito/lääkärikäynti						
Käyntikerran hinta, €	82,66	94,67	119,05	105,2	148,86	
Avoterveydenhuolto						
Käyntikerran hinta, €	53,73	51,30	41,55	49,31	60,05	9,06
Kuntoutusosasto						
Hoitopäivän hinta, €	287,88	271,54	499,50			
Sairaalaosasto						
Hoitopäivän hinta, €	295,15	280,03	339,10	409,12	437,56	297,05
Suun terveydenhuolto						
Hoitokäynnin hinta, €	65,17	61,63	63,37	66,23	66,73	64,3
Työterveyshuolto						
Jäsenkuntalaskutus, €/asukas	5,76	1,30	11,40	5,98	0	

7.2 Jäsenkuntien kuntaosuuksien menokehitys 2016–2021

Evijärven osalta erikoissairaanhoidon ja Eskoon menot on otettu huomioon vuoden 2017 alusta.

Sairaankuljetus on siirtynyt 1.1.2013 lähtien sairaanhoitopiirin vastuulle ja sisältyy erikoissairaanhoitoon. Aiempina vuosina sairaankuljetus on sisältynyt perusterveydenhuollon kustannuksiin.

Varhaiskasvatus on siirtynyt 1.8.2014 Kauhavan kaupungin hoidettavaksi. Varhaiskasvatus sisältyy sosiaalipalveluiden kustannuksiin 31.7.2014 saakka.

Vuoden 2017 alusta KELA:n vastuulle siirtyneen perustoimeentuloturvan kustannukset sisältyvät kuntaosuuksiin.

PERUSPALVELUT								
EVIJÄRVI	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Ylitys/ Alitus
Sosiaalipalvelut	2 209 689	2 040 379	2 071 313	2 252 352	2 218 428	2 028 856	2 074 752	45 896
Erityispalvelut		14 754	6 487	2 972	11 197	20 700	84 484	63 784
Ikäihmistien palvelut	2 479 398	2 408 139	2 388 782	2 892 097	2 957 006	2 881 110	3 101 479	220 369
Perusterveydenhuolto	1 778 679	1 875 206	1 645 962	1 765 826	1 397 985	1 175 648	1 318 458	142 810
Erikoissairaanhoido		3 541 278	3 914 309	3 980 340	3 951 459	3 923 000	3 725 248	-197 752
YHTEENSÄ:	6 467 766	9 879 756	10 026 853	10 893 587	10 536 075	10 029 314	10 304 421	275 107
KAUHAVA	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Ylitys/ Alitus
Sosiaalipalvelut	12 563 564	12 217 639	12 453 399	13 732 262	14 393 579	13 633 171	13 559 571	-73 600
Erityispalvelut	994 846	1 106 834	1 253 224	1 319 792	1 443 627	1 439 000	1 543 537	104 537
Ikäihmistien palvelut	14 073 261	13 421 972	15 142 102	15 365 590	15 186 019	16 108 037	16 565 028	456 991
Perusterveydenhuolto	10 910 055	10 024 313	11 250 965	11 550 049	10 826 937	8 946 378	9 743 725	797 347
Erikoissairaanhoido	21991268	21 863 873	23 514 841	23 734 185	23 382 557	23 920 000	23 560 570	-359 430
YHTEENSÄ:	60 532 994	58 634 631	63 614 531	65 701 878	65 232 719	64 046 586	64 972 431	925 845
LAPPAJÄRVI	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Ylitys/ Alitus
Sosiaalipalvelut	1 945 019	1 846 149	1 956 515					0
Erityispalvelut	147 147	240 836	178 139					0
Ikäihmistien palvelut	3 782 000	3 704 292	4 067 885					0
Perusterveydenhuolto	1 996 282	1 981 812	1 996 965					0
Erikoissairaanhoido	4137307,04	4 537 927	4 501 005					0
YHTEENSÄ:	12 007 755	12 311 016	12 700 509	0	0	0	0	0
PERUSPALVELUT YHT.	79 008 515	80 825 403	86 341 893	76 595 465	75 768 794	74 075 900	75 276 852	1 200 952
MUUT PALVELUT								
Evijärvi	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Ylitys/ Alitus
Työpaja (Junki ja Kieppis)								0
Nuorten työpaja								0
Palveluliikenne	16 099	10 312	17 127	19 788	23 513	18 830	21 410	2 580
Kauhava	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Ylitys/ Alitus
Työpaja (Junki ja Kieppis)								0
Nuorten työpaja								0
Palveluliikenne	48 850	40 489	72 116	68 105	58 601	51 170	58 179	7 009
Lappajärvi	TP 2016	TP2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Ylitys/ Alitus
Työpaja (Junki ja Kieppis)								0
Nuorten työpaja								0
Palveluliikenne	32 291	18 669	38 069					0
MUUT PALVELUT	TP 2016	TP2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Ylitys/Alitus
Evijärvi	16 099	10 312	17 127	19 788	23 513	18 830	21 410	2 580
Kauhava	48 850	40 489	72 116	68 105	58 601	51 170	58 179	7 009
Lappajärvi	32 291	18 669	38 069	0	0	0	0	0
MUUT PALVELUT YH-	97 240	69 470	127 312	87 893	82 114	70 000	79 588	9 589
KAIKKI KUNTAOSUU	TP 2016	TP2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Ylitys/Alitus
Evijärvi	6 483 865	9 890 068	10 043 980	10 913 375	10 559 588	10 048 144	10 325 831	277 687
Kauhava	60 581 844	58 675 120	63 686 647	65 769 983	65 291 320	64 097 757	65 030 610	932 854
Lappajärvi	12 040 046	12 329 769	12 738 662	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	79 105 755	80 894 957	86 469 204	76 683 358	75 850 908	74 145 901	75 356 442	1 210 541

7.3 Yhteenveto sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vuodelta 2021/ Ikäihmisten palvelut

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Ikäihmisten palveluissa viranhaltijapäätöksiä tekevät ikäihmisten palvelujohtajan lisäksi palvelupäälliköt sekä palvelukoordinaattori. Toimivalta on määritelty hallintosäännössä ja toimivallan delegoinnista on tehty päätökset asianmukaisesti. Viranhaltijapäätösten tekemisessä noudatetaan lakia sekä annettuja ohjeita ja päätökset perustellaan. Päätökset menevät tiedoksi asianosaisille.

Ikäihmisten palveluissa pyritään tekemään ennakoivaa henkilöstösuunnittelua. Ikäihmisten palveluissa rekrytointi avoimiin toimiin tapahtuu ikäihmisten palvelujohtajan, palvelupäälliköiden ja yksiköiden palveluesihenkilöiden toimesta. Rekrytointiyksikössä haastatellaan uudet työnhakijat erilaisiin sijaisuuksiin. Avoimista toimista ja pitkistä sijaisuuksista tehdään täyttölupahakemus tulosaluejohtajalle. Henkilöstöä rekrytoitaessa varmistetaan, että toimelle tai sijaisuudelle on varattu palkkamääräraha. Rekrytoinnin yhteydessä tarkastetaan hakijan opiskelu- ja työtodistukset ja otetaan niistä kopiot sekä varmistetaan henkilön ammatinharjoittamisoikeus Terhikistä.

Uudet sijaiset allekirjoittavat salassapitosopimuksen rekrytointiyksikössä ja yksikkö pyytää tietohallinnolta käyttöoikeudet niihin järjestelmiin, joita työntekijät tarvitsevat työssään. Sellaisten vakituisten työntekijöiden osalta, jotka eivät ole aikaisemmin työskennelleet Kuntayhtymässä, yksikön esihenkilö huolehtii salassapitosopimuksen allekirjoittamisesta ja tunnuksien pyytämisestä erilaisiin järjestelmiin. Lokitietojen valvotaan säännöllisesti tietohallinnon kautta.

Ikäihmisten palveluihin on laadittu perehdytyslomakkeita, joiden avulla pyritään varmistamaan järjestelmällinen uusien työntekijöiden perehdytys. Työntekijälle on järjestetty myös perehdytyspäiviä työtehtäviin opastamiseksi. Kuntayhtymän yhteistä perehdytyslomaketta on päivitetty loppuvuodesta 2021. Kuntayhtymässä on otettu käyttöön myös mentorointimalli, jonka tavoitteena on tukea uuden työntekijän työssä alkuun pääsemistä ja työssä jaksamista. Mentorointimallissa kokeneempi työntekijä toimii uudelle työntekijälle mentorina, joka rinnalla kulki tukee uutta työntekijää yhteisten keskustelujen, pohdintojen ja mieltä askarruttavien asioiden läpikäymisen avulla.

Ikäihmisten palveluissa on 30 prosentin kanssa henkilökunnasta on käyty kehityskeskustelut vuonna 2021. Kehityskeskustelujen määrät olivat vähentyneet ikäihmisten palveluissa merkittävästi vuodesta 2020, jolloin keskustelut olivat toteutuneet 70 prosenttisesti. Tähän vaikuttivat mm. hankala koronatilanne sekä useiden erilaisten suunnitelmien päivitysveloitteet syksylle, johon useat esimiehistä olivat aikatauluttaneet kehityskeskustelut. Kuntayhtymään on laadittu koulutussuunnitelma ja esimiehet seuraavat henkilöstön täydennyskoulutusveloitteen toteutumista.

Työhyvinvointiin liittyvät kyselyt toteutettu ikäihmisten palveluissa vuosittain, myös vuonna 2021.

Ikäihmisten palveluissa esimiehet seuraavat myös henkilökunnan poissaoloja ja käyvät henkilökunnan kanssa varhaisen tuen keskusteluja säännöllisesti. Sairauslomien vähentäminen on ollut ikäihmisten palveluissa työhyvinvoinnin kehittämiskohteena. Aikaista työhön paluuta on pyritty tukemaan mm. korvaavan työn avulla. Työterveyshuolto on tehnyt yksikköihin työpaikkaselvityksiä ja terveystarkastuksia erillisen suunnitelman mukaisesti. Työterveyshuollon kanssa tehdään yhteistyötä myös esimerkiksi ergonomiakoulutusten suhteen.

Ikäihmisten palveluissa on laadittu tehtäväkuvauksia eri työtehtäviin ja toimipisteisiin sekä tehty tehtäväkuvauksiin perustuvaa työn vaatavuuden arviointia. Esimiehet seuraavat yksikön työntekijöiden toteutunutta työai-

kaa sekä lisä- ja ylitöiden kertymistä toteutuneitten työaikojen syöttämisen ja hyväksymisen yhteydessä. Esimiehet hyväksyvät työntekijöiden matkalaskut ja hyväksyessään tarkistavat laskujen oikeellisuuden. Ikäihmisten palveluissa asiakirjoja käsitellään asianmukaisesti. Arkiston muodostussuunnitelma vaatii kuitenkin päivittämistä.

Lisäksi ikäihmisten palveluissa on varauduttu erilaisiin toimintaa koskeviin riskeihin mm. laatimalla ja päivittämällä yksikköihin omavalvontasuunnitelmat, palo- ja pelastussuunnitelmat, riskikartoitukset, käsittelemällä Haipro -ilmoitukset yksikössä ja tekemällä tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä. Lisäksi yksikköihin on laadittu lääkehoitosuunnitelmat ja yksiköissä on huolehdittu, että työntekijöiden lääkeluvat ovat ajan tasalla. Kuntayhtymän farmaseutti on tehnyt lääkehoidon auditoinnit kaikkiin ikäihmisten palvelujen yksikköihin ja antanut tarvittaessa ohjausta asioiden korjaamiseen.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Ikäihmisten palveluissa esimiehet seuraavat viikoittain talousarviota sekä budjetin toteutumista. He pyrkivät toteuttamaan toiminnan taloudellisesti niin, että talousarvio ei ylittyisi. Jos budjetti näyttää yllättävien tilanteiden vuoksi ylittyä, palveluesimiehet ovat asiasta yhteydessä tulosaluejohtajaan ja kuntayhtymän johtajaan. Esimiehille on pidetty myös talouskoulutusta talousosaamisen lisäämiseksi.

Yksikön talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista seurataan säännöllisesti useaan kertaan kalenterivuoden aikana. Ikäihmisten palveluissa seurataan myös erilaisten palvelujen toteutumista määräajoissa.

ikäihmisten palveluissa laskujen tarkastajat ja hyväksyjät ovat eri henkilöitä. Pääsääntöisesti laskujen tarkastajat ovat palveluesimiehiä tai toimistosihiteereitä, ja laskut hyväksyy joko ikäihmisten palvelujohtaja tai palvelupäälliköt. Ikäihmisten palveluissa ei ole ns. vaarallisia yhdistelmiä vaan etuus- ja palvelupäätösten valmistelijat, palvelujen myöntäjät ja maksuun panijat ovat eri henkilöitä. Yksittäisiä laskuja on voitu tiliöidä väärin, mutta niitä on voitu jälkikäteen korjata kuluvan kalenterivuodenaikana.

Esimiehet pyrkivät varmistamaan toiminnan taloudellisuutta seuraamalla keskusvarasto- ja pyykkitilauksia ja tarvittaessa puuttamalla tilauksiin, harkitsemalla lyhytaikaisten sijaisten palkkaamisen tarvetta tilannekohtaisesti, lisäämällä henkilöstön joustavaa käyttöä esim. työnkierron avulla, pyrkimällä vapautuneen asiakaspaikan täyttämiseen mahdollisimman pikaisesti, siirtämällä henkilöstöresurssia sinne missä on tarve suurin kuormituksen vaihtelun takia sekä huolehtimalla henkilöstön tehokkaasta työajan käytöstä ja tehtävien tarkoituksenmukaisesta järjestelystä.

---

3. Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Ikäihmisten palveluissa on noudatettu hankintaohjeita sekä siihen kuuluvia hankintavaltuuksia. Hoitotarvikkeet ja muut hankintarenkaaseen kuuluvat tarvikkeet tilataan Keskusvaraston kautta kustannustehokkaasti. Hoitotarvikkeissa ja vaipoissa on rajatuttu tuotevalikoima.

Muissa hankinnoissa ikäihmisten palveluissa on pyritty myös hyödyntämään ensisijaisesti muiden yksikköjen tarpeettomia tavaroita, apuvälineitä ja huonekaluja. Hankintojen tekemisessä on noudatettu harkintaa. Isompien hankintojen, kuten kalustohankintojen tai apuvälineiden, kohdalla hankinnasta on keskusteltu ikäihmisten palvelujohtajan kanssa. Suuremmat hankinnat tekee kuntayhtymän hallinto tai yhtymähallitus.

Kustannustehokkuutta esimerkiksi vaippatilauksissa ja haavahoitotarvikkeissa tulee edelleen kehittää osassa yksiköitä ja arvioida tarkemmin vaippojen ja haavahoitotarvikkeiden tarve. Tilauskäytäntöjä on pyritty kehittämään esimerkiksi siten, että haavanhoitotuotteita ja vaippoja tilaavat vain nimetyt hoitajat, kouluttamalla tilaajia esim. haavanhoitotarvikkeiden osalta sekä sopimalla tilauskäytännöistä (tarkistetaan kaapit ennen tilausta, eikä tilata turhaa tavaraa).

4. Sopimustoiminta

Ikäihmisten palveluissa erilaisia sopimuksia on tehty erilaisten palvelujen hankintaan (esimerkiksi siivous, ateriapalvelut, hoivapalvelut, talonmiespalvelut, jätehuolto, vastuulääkäripalvelut) ja järjestelmiin (hälytysjärjestelmät, sähköiset palvelut). Sopimusten tekeminen on keskitetty pitkälti hallintoon.

Vuonna 2021 työsopimusten tekeminen lyhyt- ja pitkäaikaisille sijaisille oli keskitetty rekrytointiin syksyyn 2021 saakka. Tämä jälkeen rekrytointiyksikkö on tehnyt sopimukset työntekijöille, joiden työsuhde kestää alle 3 viikkoa ja yksiköiden esihenkilöt niille työntekijöille, joilla on yli 3 viikon mittainen työsuhde. Vuoden 2022 alusta esimiehet tekevät työsopimukset yksikkönsä sekä lyhyt- että pitkäaikaisille sijaisille. Vakituiset työsopimukset hyväksyvät tulosaluejohtajat.

Esimiesten tulee tutustua sopimusten sisältöön. Ikäihmisten palveluissa esimiehet seuraavat sopimusten noudattamista ja toteutumista ja tarvittaessa puututaan epäkohtiin. Osassa palveluja on sopimuskumppaneihin oltu yhteydessä vuosittain ja varmennettu, että käsitys palvelutoiminnasta, määrästä ja laadusta on yhtenevä. Tarvittaessa eri palveluista ja tuotteista on reklamoitu, jos toiminta, palvelut tai tuote ei ole ollut sopimuksen mukaista. Tällöin on oltu yhteydessä palvelujentuottajaan tilanteen selvittämiseksi. Suurin osa ongelmista on korjaantunut reklamaatioiden myötä. Haasteena sopimustoiminnan osalta on ikäihmisten palveluissa koettu, että esimiehillä ei ole aina tietoa yksikköä koskevista vanhoista sopimuksista. Vuosia siten tehdyissä sopimuksissa on ollut epäselvyyksiä, joita jouduttu selvittämään sopimusten ajantasaistamiseksi.

on usein yksikön lähiesimies ja hyväksyjänä toimii aina tulosaluejohtaja tai kuntayhtymän johtaja. Kuntayhtymä osallistuu aktiivisesti alueelliseen kehittämistyöhön ja sitä kautta vertaisarviointia tapahtuu muihin yhteistoiminta-alueisiin (mm. Tulevaisuuden sote-keskushanke).

Riskienhallinta: Korona on aiheuttanut ennakoimattomia haasteita monessa yksikössä. Näytteenotosta ja erilaisista hankinnoista tuli kuluja, joihin ei ollut osattu varautua ennakolta. Toimintoja on järjestelty uudelleen mm. sulkemalla hyvinvointiasemia ja siirretty henkilökuntaa avoterveydenhuollosta muihin yksiköihin. Erillisen infektiovastaanoton perustaminen on niellyt henkilöstöresurssia ja poistanut tuloja tartuntatauti-lain määräysten mukaisesti. Toimintaa on sopeutettu resurssien mukaan ja toimintojen supistuessa on käytetty aikaa lakisäätteisten koulutusten suorittamiseen ja toimintamallien päivittämiseen. Epäselvyyksiin tilausten kirjaamisessa on puututtu ja tehty tarkastuksia. Laskujen tarkastus vaatii aikaa ja tarkkuutta, koska toisinaan tulee virheellisiä laskuja.

3. Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yksiköt noudattavat kuntayhtymän hankintaohjetta. Esimiehet tekevät valtuuksiensa mukaisesti pienhankintoja ja tulosaluejohtajat isommat hankinnat. Yksiköissä on käytössä laiterekisteri, joista laiterekisterivastava tekee vuosittain määräaikaishuoltopyynnön kuntayhtymän huoltomiehille. Korjaus- ja huoltopäivät merkitään laiterekisteriin. Yksiköissä toteutetaan omavalvontaa ja kiinteistöihin kuuluvista laitteiden huoltoon liittyen tehdään yhteistyötä vuokranantajien kanssa.

Riskienhallinta: Korona on aiheuttanut tähänkin sektoriin hankaluuksia nostamalla hankintakustannuksia yllättävästi kesken kauden. Ratkaisuna tähän on etsitty korvaavia tuotteita. Varastohallintaa yksiköissä on nimetty tietyille vastuuhenkilöille tai muistutettu kaikkien vastuusta, riippuen yksikön toiminnasta.

4. Sopimustoiminta

Sopimukset allekirjoittaa valtuudet omaava henkilö ja koko kuntayhtymää koskevissa laajoissa sopimuksissa kuntayhtymän johtaja. Sopimukset tallennetaan ja arkistoidaan Dynastyyn/Valmuun. Tuotteiden hankinta joissain yksikössä perustuu sopimukseen ja hankintaa seurataan. Joillain hoitotoimenpiteillä on tietty takuu-aika ja tämä huomioidaan potilaslaskutuksessa.

Riskienhallinta: Sopimusten voimassaoloon ja ajantasaisuuden seurannan olisi hyvä olla automatisoidumpaa ja systemaattisempaa.

7.5 Yhteenveto sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vuodelta 2021/ Sosiaalipalvelut

Yksikkö Sosiaalipalvelut   Esimies Terhi Järvi

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, velvollisuutena on omalta osaltaan toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja -yksikössään sekä raportoida siitä ohjeiden mukaisesti.

Esimies vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta yksikössään. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ohjaa yhtymähallituksen 21.1.2020 vahvistama sisäisen valvonnan ohje.

Yksiköiden vastuuhenkilöt raportoivat vuosittain 31.1. mennessä edellisen tilikauden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta.

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

- päätöksentekoprosessi
- henkilöstöasiat
- tietohallinto ja tietoturva
- tiedonhallinta

Miten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu yksikössä?	<p>Sosiaalipalvelujen ja -etuuksien myöntäminen perustuu asiakaskohtaisiin viranhaltijapäätöksiin, joihin liitetään oikaisuvaatimusohje. Päätösprosessi perustuu Terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen antamiin kansallisiin määrittelyihin, joiden noudattaminen on edellytys päätösten KANTA-arkistoinnille. Sosiaalipalveluissa on otettu käyttöön KANTA-arkistoinnin edellyttämä SosiaaliLifeCare-asiakastietojärjestelmä 1.1.2021.</p> <p>Henkilöstöasioiden hoidossa toimitaan KVTES:n ja kuntayhtymän hallintosäännön mukaisesti. Esimiehillä on käytössään esimiestyötä tukevia järjestelmiä, mm. ESS, Aino Health, Haipro, Tweb, Titania.</p> <p>Tietohallinto- ja tietoturva-asioissa noudatetaan sitä säätelevää lainsäädäntöä sekä kuntayhtymän ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella vahvistettuja ohjeita. Työntekijöiden kanssa on laadittu salassapitosopimukset ja asiakastietojärjestelmää koskeva käyttöoikeussopimus. SosiaaliLifeCare -asiakastietojärjestelmään kirjaudutaan sote-ammattikortilla.</p> <p>Säännölliset esimiehen ja työntekijöiden viikkopalaverit ovat vakiintuneena käytäntönä sosiaalityön kaikilla osa-alueilla. Niiden yhteydessä käsitellään myös lainsäädännössä ja muissa säädöksissä tapahtuvia muutoksia, asiakastietojärjestelmän käyttöä ja määrämuotoiseen kirjaamiseen liittyviä kysymyksiä.</p> <p>Tiedonhallinnassa käytetään kuntayhtymässä käytössä olevia asiakastieto-, henkilöstö- ja muita järjestelmiä.</p>
Minkälaisia riskejä olet havainnut? Miten olet niihin puuttunut?	<p>Edellä todettujen asioiden haltuunotto uuden työntekijän kohdalla. Panostettu systemaattiseen ja riittävään perehdyttämiseen sekä mentorointimallin käyttöönottoon.</p>

Sosiaalipalvelujen henkilöstösuunnitelman mukainen henkilöstömäärä

Kehityskeskustelut käyty kattavasti, 75 % henkilöstöstä vuoden aikana.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

- talousasiat
- projektit ja hankkeet

Miten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu yksikössä?	<p>Esimiehet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain tai sitä useammin. Taloushallinto toimittaa myös joillekin viranhaltijoille heidän omaa toimialaansa koskevat talousraportit määräajoin. Talouden toteumaan liittyviä katsauksia käydään tiimipalaverissa läpi määräajoin. Asiakastietojärjestelmä varmentaa jatkuvasti päätöksentekoprosessin oikeellisuutta. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan yhtymähallitukselle vuosineljänneksittäin.</p> <p>Sosiaalipalvelujen toteuttamisella on asetettu lainsäädännöllä määräaikoja (käsiteltäväksi ottaminen, palvelutarpeen arviointi, päätöksen antaminen). Määräaikojen toteutumista seurataan jatkuvasti ja niiden toteutumisesta raportoidaan Terveys- ja hyvinvoinninlaitokselle kaksi kertaa vuodessa. Mahdolliset poikkeamat johtavat AVI:n ja Valviran toimenpiteisiin. Kuntayhtymä Kaksineuvoisen sosiaalipalvelut ovat toteutuneet lainsäädännön asettamissa määräajassa vuonna 2021.</p> <p>Asiakkaiden tekemät muistutukset, kantelut ja palautteet käsitellään esimiehen toimesta yhteistyössä henkilöstön kanssa niiden käsittelyä koskevin ohjeiden mukaisesti. Muistutusten käsittelystä annetaan asiakkaalle sosiaalipalvelujohtajan viranhaltijapäätös. Kantelujen osalta annetaan aluehallintovirastolle ja Valviralle niiden pyytämät sosiaalipalvelujohtajan lausunnot. Sosiaalipalvelujen myöntämistä koskevat oikaisuvaatimukset käsitellään yksilöjaostossa ja sen ratkaisuja koskevat valitukset hallinto-oikeudessa ja edelleen korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Oikeusasteille annetaan niiden pyytämät sosiaalipalvelujohtajan lausunnot. Valvovien viranomaisten ja oikeusasteiden päätökset käsitellään työyksiköissä ja huomioidaan toiminnassa.</p>
Minkälaisia riskejä olet havainnut? Miten olet niihin puuttunut?	

3. Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Miten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu yksikössä?	<p>Hankinnat toteutetaan hankintalain ja kuntayhtymän hankintaohjeen mukaisesti. Palveluhankinnoista tehdään asiakaskohtaiset sopimukset. Sosiaalihuolto- ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut ja operaattoritoiminta on kilpailutettu vuonna 2020. Niitä koskevat sopimukset ovat voimassa vuoteen 2023 saakka (optiomahdollisuus 1 + 1 vuotta). Kauhavan Matinrannan ja Alahärmän toimintakeskusten kuljetukset on kilpailutettu Kauhavan kaupungin koulukuljetusten kilpailutuksen yhteydessä. Samassa yhteydessä kilpailutettiin myös Kauhavan ja Evijärven palveluliikenne.</p> <p>Tavara- ja materiaalihankinnat toteutuvat pääosin sairaanhoitopiirin hankintarenkaan kautta.</p>
Minkälaisia riskejä olet havainnut? Miten olet niihin puuttunut?	

4. Sopimustoiminta

Miten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu yksikössä?	<p>Laajimmat sopimukset on vahvistettu sairaanhoitopiirin alueella, mm. hankintarenkas, Tieto Evry/SosiaaliLifeCaren hankinta ja muut tietohallintoon liittyvät sopimukset. VPL ja SHL kuljetuspalveluista ja operaattoripalvelusta on solmittu sopimukset liikennöitsijöiden ja Keskustaksi Oy:n kanssa. Toimintakeskusten kuljetuksista ja palveluliikenteestä on tehty sopimukset kilpailutuksessa edullisimman tarjouksen jättäneiden liikennöitsijöiden kanssa. Maakunnan sosiaalihuollon järjestämisestä vastaavat kunnat/kuntayhtymät ovat solmineet sopimuksen sosiaaliasiamestojärjestämisen järjestämisestä Seinäjoen ammattikorkeakoulun organisaatiossa toimivan Sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIAN kanssa. Henkilökohtaisen avun keskuksen palvelujen järjestämistä koskeva sopimus on solmittu vastaavalla tavalla Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystaloyhtymän kanssa. Lastensuojelun laitoshoidon sekä mielenterveyskuntoutujien, vammaisten ja kehitysvammaisten ympärivuorokautisten asumispalvelujen osalta tehdään asiakaskohtaiset sopimukset.</p>
Minkälaisia riskejä olet havainnut? Miten olet niihin puuttunut?	

5. Muuta huomioitavaa

--	--